

66 de ani de la moartea lui Iuliu Maniu

Două discursuri rostite de Iuliu Maniu în Parlamentul de la Budapesta

În anul Centenarului s-a vorbit foarte puțin despre meritele celor care au pregătit actul politic de la 1 decembrie 1918. Dacă ar fi să ne limităm doar la românii care au fost deputați în parlamentul de la Budapesta înaintea primului război mondial am avea o lungă listă, iar printre figurile cele mai reprezentative i-am găsi pe dr. Vasile Lucaciu și Iuliu Maniu. Vasile Lucaciu a avut parte de o moarte tragică în 1922 iar Iuliu Maniu, dar și de Aurel Vlad, au murit în pușcăria comunistă de la Sighet.

În anul 1905 liderii Partidului Național ajung la concluzia că soluția pasivismului politic nu a dat nici un fel de rezultate. Schimbarea opțiunilor politice ale cercurilor greco-catolice de la Blaj s-a datorat energicului Iuliu Maniu și ziarului Unirea care au intrat în legătură cu gruparea de la Orăștie a lui Aurel Vlad.

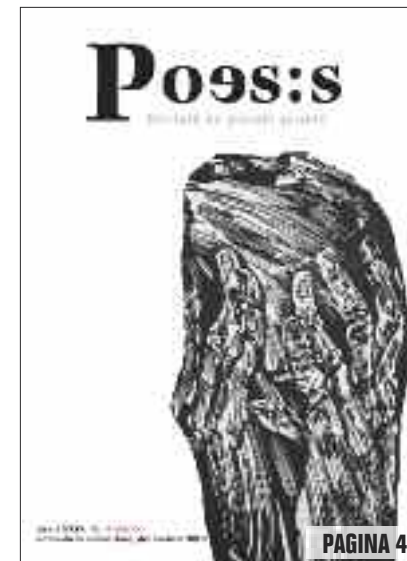
PAGINILE 2-3

Iuliu Maniu în biroul său din casa natală de la Bădăcin. Printre tablourile de pe pereți îl avea și pe bătrânul liberal I.C. Brătianu. Fotografie din arhiva medicului Ioan Boilă, nepotul lui Iuliu Maniu

Revista Poesis a încheiat anul XXIX

În prim plan sunt și în acest număr poezii - cu pagini dintre cele mai recente: Simona Grazia Dima, Nicolae Mares, Vasile George Dăncu, Eugen Lenghel, Tatiana

Rădulescu, Miorița Baci, Dan Anghelescu, Mircea Stâncel, Vasile Gogea, Angela Melania Cristea, Gela Enea.

Ne onorează paginile reputatului poet româno-sârb, Adam Puslojic de la Belgrad, Paolo Maria Rocco din Napoli (tradus de George Nina Elian) și poezii chinezi prezente la Satu Mare la Zilele Poesis: Chen Taiju, Mei Er, Wang Guilin, Yahng Beicheng, Bei Ta - în traducerea reputatei universitare de la Cluj - Mihaela Mudure.

Secțiunea "Arte" are nu mai puțin de 10 pagini cu lucrările grafice ale lui Mircea Dumitrescu. Calitatea ireproșabilă a hârtiei, reproducerile din aparițiile recente - "Raft Poesis" într-o concepție grafică modernă (semnată de Oana Păcurar), fac din acest număr o deschidere în forță spre anul XXX al revistei Poesis al cărui număr festiv se pregătește pentru luna aprilie.

Cea mai puternică armă navală, testată cu succes de China

Chinezii au testat cu succes, la începutul acestei luni, cea mai puternică armă navală din istorie, un tun electromagnetic care ar urma să intre în dotarea armatei până în 2025.

Arma chinezilor, care folosește energie electromagnetică în loc de praf de pușcă pentru a propulsa muniția, a fost văzută pentru prima dată în 2011 și a intrat în teste din 2014, au afirmat surse cunoscute ale unui raport de informații al SUA, citate de CNBC sub protecția anonimatului.

Timp de aproape trei ani, între 2015 - 2017, chinezii au calibrat tunul electromagnetic să țintească mult mai departe, făcându-l astfel mult mai puternic. Arma a fost montată, în decembrie 2017, pe o navă de război, de unde a și început testele pe mare, lucru de care nicio altă țară nu a fost capabilă. Se așteaptă ca testarea tunului electromagnetic pe mare să fie finalizată până în 2023. Testarea acestei arme extrem de puternice vine într-un moment de maxime tensiuni între China și SUA.

Acest tun electromagnetic poate lovi o țintă aflată la aproape 200 km cu o viteză de 2,5 km/secundă. De exemplu, o țintă lansată din Washington către Philadelphia va ajunge în circa 90 de secunde.

Cum și-a făcut Bill Gates averea de 93 mld. de dolari

Gates a devenit cel mai tânăr miliardar din istorie la vârsta de 31 de ani, iar primii bani din software i-a făcut la doar 17 ani, când a vândut școlii la care învăța un program care stabilea ordinea intrării elevilor în sălile de curs, pentru suma de 4.200 de dolari. Avea să a început să crească semnificativ în 1980, când a dezvoltat MS-DOS, un sistem de operare pentru primul computer personal produs de IBM. Acesta a devenit unul dintre cele mai profitabile produse Microsoft, propulsând compania la o valoare de 61 de milioane de dolari. În 1990, Microsoft a dat o nouă lovitură, cu Office, care continuă și acum să fie unul dintre cele mai bine vândute produse ale companiei. Gates avea să dobândească în curând și statutul de cel mai bogat om din lume, odată cu lansarea Windows 95 în 1995.

PAGINA 10

Aprilie 1900 - Ministrul de Interne a aprobat construirea hotelului Dacia

PAGINA 8

Avertizare pentru iubitorii de plimbări pe munte: pericol de avalanșă în Munții Oașului

PAGINA 7

Întâmpinarea Domnului, Ziua cu lumina și Sărbătoarea ursului (2 februarie)

PAGINA 6

IN MEMORIAM

Onorată Casă! Punctul de plecare al politicii noastre, dorul nostru este, ca fieștecare popor al țării acesteia să aibă în țara aceasta puțință să înainteze pe calea economică, culturală și politică. Scopul nostru este să ducem acest gând al nostru la împlinire, și prin urmare, fieștecare faptă a acestui guvern, care va fi potrivnică acestei ținte politice a noastre, va întâmpina din parte-ne cea mai neîmpăcată împotrivire.

Două discursuri rostite de Iuliu Maniu în Parlamentul de la Budapesta

Discursul deputatului Iuliu Maniu ținut în Parlamentul din Budapesta în 29 mai 1906

Urmare din pagina 1

Astfel la alegerile din 1906 au fost depuse candidaturi în 46 de circumscripții electorale. Candidații partidului național au obținut 14 victorii: în comitatul Arad – Nicolae Oncu (Iosășel), Vasile Goldiș (Radna), Ștefan Cicio-Pop (Șiria), Ioan Suci (Boroșineu); în comitatul Alba – Iuliu Maniu (Vințu de Jos), Alexandru Vaida-Voevod (Ighiu); în comitatul Caraș-Severin – Coriolan Bredeanu (victorios în două cercuri: Bocșa și Oravița), George Popovici (Lugoj), Ștefan Petrovici (Zorilențu Mare), Aurel Novac (Sasca); în comitatul Hunedoara – V. Damian (Baia de Criș), Aurel Vlad (Orăștie); în comitatul Solnoc-Dăbâca – Teodor Mihali (Ileana Mare). În urma unei alegeri parțiale, Vasile Lucaci devine și el deputat în anul 1907 în cercul electoral al Beiușului. Ce soartă au avut doi dintre cei mai înflăcărați susținători ai ieșirii din pasivitate? Închisorile comuniste. Iuliu Maniu și Aurel Vlad s-au pus în slujba românilor cheltuind multă energie și mulți bani. În decembrie 1918 Aurel Vlad este cel care l-a însoțit pe Iuliu Maniu la București în delegația care a dus tratativele pentru recunoașterea Uniunii și organizarea Transilvaniei în cadrul României întregite. Cei doi au fost "răsplătiți" de comuniști cu exterminarea în închisoare. Iuliu Maniu s-a stins din viață în 5 februarie 1953 la Sighet, Aurel Vlad, la 2 iulie 1953. Trupurile lor zac și azi în gropile comune alături de alți politicieni din perioada interbelică și episcopii greco-catolici. Nici "Leul de la Șești" nu a avut un destin mai fericit. La scurt timp după ce și-a văzut visul împlinit, România întregită, în campania din primăvara anului 1922 a fost bătut crunt de agenții electorali liberali și lăsat plin de sânge pe marginea drumului. Țăranii l-au găsit și l-au dus la spital. Câteva luni mai târziu și-a găsit sfârșitul într-o casuță modestă din Satu Mare. Dacă memoria lor este păstrată de istorie, dar din păcate doar la momente festive, Casa lui Iuliu Maniu, care ar trebui să fie un loc de pelerinaj, este încet, dar foarte greu reconstruită, fără ajutorul statului al cărui temelie a pus-o în 1918. La fel este și casa lui Aurel Vlad din Orăștie. Pe un zid în ruină este pusă o placă de marmură comemorativă. Casa în care s-a născut Vasile Lucaci din localitatea Apa are, din fericire, o soartă mai bună.

Discursurile românilor aprindeau mereu spiritele în Camera Deputaților din Budapesta. Publicăm în numărul de astăzi două discursuri rostite în 1906 de Iuliu Maniu, deputatul cercului Vințu de Jos.

“Programul guvernului.
Ședința din 29 Mai

În ședința camerei ținute în 29 Mai, ministrul prezident DI Wekerle a prezentat programul guvernului format din opoziția coaliată. Discursul următor s-a rostit din încredințarea partidului naționalist, pentru a preciza ținuta acestui partid față de guvernul transitoriu și față de modul cum acesta, conform declarațiilor făcute de Dl Ministru prezident, află de bine se satisfac misiunile primite de la Monarch.

— **Onorată Casă!** Fiind obicei parlamentar, ca diferitele partide, prin oratorii lor să-și lămurească ținuta față cu programul guvernului, îndrăznesc și eu să-mi spun cuvântul, în numele partidului naționalistilor, din care fac parte. (Mare zgomot între kossuthiști și la mijloc: Nu există partid naționalist! Cine spune așa ceva e trădător de patrie) Dvoastră tăgăduiți ființa partidului nostru, cu toate că avem program, cu toate că suntem aci noi, care suntem membrii acestui partid; cu toate că avem organizație de partid, și așa înaintea oricărui om cu mintea trează ne înfățișem ca partid organizat. (Zgomot și contraziceri între kossuthiști.)

Dar cu toate că Dvoastră tăgăduiți ființa partidului nostru... (Zgomot. Un glas dintre naționaliști: Atunci și noi tăgăduim pe a Dumneavoastră! Mișcări generale. Strigăte în stânga: Trădători!)

Președintele: Vă rog să fiți în liniște. Eu aci nu am auzit nici un cuvânt al oratorului. Așa zgomot faceți, dl orator, că prezidentul nu poate urmări, după datoriță, vorbirea oratorului. (Așa e) Prima datoriță o avem deci, ca să ascultăm oratorii în liniște. (S-auzim, S-auzim! Poștește mai departe!)

— **Mi-ar plăcea mult să pot vorbi de la așa un loc...** (Zgomot mare și strigări: Poștește, vino mai înainte!) **Președintele:** Onorată Casă! Vă rog mult să ascultați în liniște pe vorbitor. (Zgomot) în casa aceasta fiește-care are dreptul să-și spună părerile. Și toate partidele cu toți deputații trebuie să asculte pe vorbitori. (Zgomot)

Ludovic Hentaller: în contra națiunii n-are drept să vorbească. (Zgomot) **Președintele:** Pe deputatul Hentaller îl îndrum la ordine; n-are drept să răspundă prezidentului. (Zgomot mare.) Toate partidele, și fiecare deputat singuratic, au datoriță să asculte pe fiecare deputat. (Zgomot mare.) Voi fi silit în urma zgomotului mare să suspend ședința, pentru că nu sunt în stare să-l aud pe vorbitor.

— ... care pentru Dvoastră ar fi mai plăcut, dar, Onorată Casă, așa cred, nu e de interes, că de unde vorbesc, ci că ce vorbesc. (Așa-i) Iar aceea ce spun, o spun sincer și din inimă. Mărturisesc, că am așteptat cu multă nerăbdare acest program, ce a binevoit a ni-l desfășura d-nul ministru prezident. Cele spuse m-au dezamăgit; și m-au dezamăgit, pentru că cunoscând caracterul de tranziție al guvernului acestuia, și cunoscând și chemarea lui, am fi putut aștepta, cu tot dreptul, să ne vorbească mai lămurit și mai pe larg despre modul, cum are de gând să-și împlinească această chemare. (Strigăte: Nouă ne-a fost destul.) Nouă și țării însă nu ni-e destul. (Zgomot mare. Președintele sună.) Guvernului de acum, pe lângă sarcina de-a acoperi trebuințele statului, i s-a mai dat și sarcina de a pregăti proiectul de lege pentru introducerea votului universal. Guvernul a primit să

deschidă șanțurile constituției pentru părțile largi ale poporului, dar domnul prim-ministru tocmai desfășurarea acestei îndatoriri însemnate a lăsat-o în vâlul întunerecului. (Strigăte: Nu-i așa! Să auzim!) E aproape un an de când s-a pornit această luptă, care n-a avut alt sfârșit decât că chestiunea votului universal a ajuns la suprafața tuturor celorlalte chestiuni.

— Sub deviza votului universal se înțeleg însă diferite lucruri, și pentru rezolvarea acestei chestiuni se propun diferite modalități.

— Între astfel de împrejurări ar fi corect, și cred, că este datoriță dlui ministru-președinte, se desfășoare înaintea noastră, că din diferite concepțiuni ce să profesează sub ideea votului universal, care sunt acelea, pe care dânsul le acceptă și pe care dintre ele voește să le ducă la îndeplinire? (Zgomot: Președintele sună.) Când domnul ministru-președinte a declarat, că proiectul de lege despre votul universal voiește să-l introducă pe baza ideilor democratice, și noi l-am aprobat; dar când dl ministru a mai spus — dacă am înțeles bine, — că voește să deschidă șanțurile constituției numai pentru aceia, care au destulă pricepere pentru asta (Strigăte: care sunt chemații Președintele sună. Să auzim!)... și pe care guvernul îi află pricepuți: atunci guvernul să gândește la un vot universal ținător, pe care noi nu-l putem primi și care ne-a îndemnat să revocăm aprobarea noastră. (Mișcare. Zgomot.) Nu putem avea deci încredere față de guvern, pentru că noi, naționaliștii, știm prea bine, că la introducerea în viața practică a principiilor — de altcum binevenite și democratice — tocmai principiile generale au fost date de minciună. (Zgomot mare. Strigăte: Nu-i adevărat. Președintele sună.) Afară de aceasta mai e o împrejurare, care mă îndeamnă să fiu cu neîncredere față de programul înaintat, și anume împrejurarea, că dl ministru-președinte n-a amintit nici un cuvânt, că va împlini cu dreptate și nepărtinire legile fundamentale ale țării. (Zgomot mare și strigăte din partea stângă: Asta se înțelege de sine!)

Da, firește, s-ar înțelege de la sine, dacă legile țării ar fi într-adevăr îndeplinite.

— Dar, durere, noi ne-am obișnuit să vedem, că legile nu se îndeplinesc. (Mișcare și zgomot în stânga. Deputatul Sümegi Vilmos mereu intreruperi.) **Președintele:** (sună) Tăcere dlor! Pe domnul deputat Sümegi îl provoc să asculte în liniște pe orator.

— **Onorată Casă!** Domnul ministru-președinte a aflat de bine să spună, că va ținea legile fundamentale ale

Croației. Dacă domnul ministru a aflat de bine să spună deschilinit aceasta, atunci și noi putem să așteptăm cu drept cuvânt (Zgomot mare, strigăte: Pe cine înțelegi sub «și noi»?)

Președintele: Onorată Casă! (Zgomot. Să auzim!) Așa se vede, că dl deputat-vorbitor nu e în curat cu legile fundamentale ale țării. (Strigăte: Așa-i.) Și crede, că naționalitățile de aici sunt în aceleași relațiuni cu Ungaria, ca și Croația față de Ungaria. (Zgomot mare și protestări din partea naționalităților.) Cer să nu intrerupeți cuvintele președintelui. (Aprobări în stânga.) Aceasta e prima condițiune, căci în caz contrar voi fi silit să aplic regulamentul casei față de aceia, care nici pe președinte nu vreau să-l asculte. (Aprobări.)

Eu rog deci pe domnul deputat, să se țină de legile noastre fundamentale și să nu piardă dinaintea ochilor aceste legi nici în cursul vorbirii sale. (Aprobări lungi.)

Iuliu Markos: România-mare, până la Tisa, le-ar trebui ăstora! (Zgomot.)

— **Bine știu, că nu-mi este permis să comentez zisele dlui președinte,** tocmai pentru aceia mă acomodez și vreau să constat numai, că n-am confundat instituțiunile de drept public ale țării... (Zgomot în stânga.)

Alexiu Papp: Nu discută cu președintele! (Zgomot mare.)

— ... **Cunosc bine legile, care statoresc relațiunea noastră cu Croația,** și cunosc și celelalte legi fundamentale ale țării, care au fost și sunt chemate a asigura întărirea țării acesteia, dar știm, că acestea din urmă nu s-au îndeplinit. Eu am zis și o spun neclintit și acuma, că precum a aflat domnul președinte de lipsă, ca să asigure îndeplinirea legilor fundamentale referitoare la Croați, tot așa, cred eu, avea datoriță să se declare și în ce privește o altă lege fundamentală, legea referitoare la egala îndreptățire a naționalităților cuprinsă în articolul de lege 44 din 1868... (Zgomot mare.)

Președintele: Rog liniște! Poștește continuă!

— ... **și să declare, că și această lege o va îndeplini conștiincios.** (Mișcare.) Noi nu avem încredere (Mare zgomot.) față de acest guvern, pentru că vedem, că acest guvern stă în slujba aceluiași sistem de guvernare, care de la 1867 încoace ține încătușată și împiedică validarea acelor puteri firești, care într-adevăr susțin țara aceasta. (Zgomot mare.) Pentru că slujește același sistem de guvernare, care de la 1867 conduce destinele țării acesteia spre nefericirea ei, și care nu se poate numi altfel decât: dominațiunea exclusivizmului de rasă și de clasă. (Mare zgomot. Vii aprobări între naționaliști.)

Fiindcă domnul ministru prezident chiar și atunci, când promite proiectul de lege referitor la votul universal, care ar trebui să stea în slujba principiilor celor mai democratice, declară, că această lege asemenea va sluji caracterului național al acestui stat; fiindcă din trecut știm, ce înseamnă caracterul național al statului. (Zgomot mare. Strigăte la kossuthiști: înseamnă unitatea națională!)

Béla Kelemen: Aici nu există decât națiune unitară magiară!

— ... **fiindcă noi știm din tristele pățanii ale trecutului, că această lozincă înseamnă încercarea de a ne contopi în rasa magiară...** (Mare și nesfârșit zgomot. Deputatul Sümegi Vilmos intreruperi mereu.)

Președintele: Rog liniște! (Mare zgomot. Strigăte.) Pe deputatul Sümegi îl rog din nou să nu cauzeze intreruperi.

— ... **fiindcă, durere, din trecutul nu prea îndepărtat știm și aceea, că sub**

lozincă statului național magiar voiți să împedecați ființa naționalităților nemagiare; și fiindcă din fiecare părțică a vorbirii de program a dlui ministru prezident răsună această lozincă, noi deși vedem unele bune gânduri în părțile mai neînsemnate ale programului lustruit al guvernului, nu putem fi cu încredere față de acest guvern în deosebi nici pentru aceea, pentru că din programul cultural al său se vede lămurit dorința de-a magiariza, tendință, care împiedică fericirea adevărată a țării și înaintarea dreaptă a popoarelor ei. (Mare zgomot. Vii aprobări între naționaliști. Intreruperi dese la kossuthiști.) Asta nu-i strică nimic guvernului! Noi o spunem hotărât, că nu suntem pentru guvern aici, ci pentru binele poporului. (Mare zgomot.)

Markos Gyula: Agitatori și răsvrățitori!

Președintele: Onorată Casă! Fieștecare deputat are dreptul să-și ceară cuvântul și să judece vorbirea ce-a auzit-o. Dar nime n-are dreptul, ca cu neîncetate intreruperi să conturbe pe orator. (Aprobări.) Am datoriță să apăr aici libertatea cuvântului și așa cred, că majoritatea are în rândul întâi datoriță ca să premeargă cu exemplu bun. Cu cât este mai mic un partid, cu atât trebuie ascultat cu mai mare atențiune și cu atât mai puțin este îndreptățită ținuta dușmănoasă a majorității.

Mezőfi Vilmos: Să trăiască prezidentul!

— **Fiind deci noi pentru popor aici, de la sine se înțelege,** că ne vom ținea de datoriță, ca toate intențiunile, toate faptele și toate proiectele guvernului, care într-adevăr vor urmări interesele poporului și vor sluji binelui acestuia, să le părtinim. Dar spunem totodată, că împotriva tuturor acelor intențiuni și fapte ale guvernului, care vor fi chemate a sluji singur intereselor unei rase precum și împotriva tuturor acelor fapte ale guvernului, prin care se va încerca de a împiedica validitatea și întărirea socială, economică și politică a celorlalte naționalități din țară, vom începe și vom urma cea mai energică, cea mai conștientă și cea mai bărbătească luptă, fără nici o considerație. (Mare zgomot. Aprobări vii și îndelungate la naționaliști.)

— **Onorată Casă! Punctul de plecare al politicii noastre, dorul nostru este, ca fiecare popor al țării acesteia să aibă în țara aceasta puțință să înainteze pe calea economică, culturală și politică.** Scopul nostru este să ducem acest gând al nostru la împlinire, și prin urmare, fiecare faptă a acestui guvern, care va fi potrivnică acestei ținte politice a noastre, va întâmpina din parte-ne cea mai neîmpăcată împotrivire.

Onorată Casă! Nu acuma este timpul ca să scarmăn singuraticile puncte ale programului guvernului. Chiar pentru aceasta mă mărginesc a lămuri ținuta noastră mare și obștească și a ruga stimatul guvern, ca să nu întrelese validitatea acelor principii politice, care singure sunt în stare a promova fericirea și înaintarea acestei țări, dar să o facă nu numai pentru o naționalitate și numai pentru o pătură socială, ci pentru toate popoarele țării acesteia și pentru toate clasele sociale, care alcătuiesc țara aceasta, ca deopotrivă să se asigure pentru toți dezvoltarea politică, economică și culturală. Deoarece însă acest principiu nu-l văd îndestul deslușit în vorbirea de program a dlui ministru prezident, noi nu putem avea încredere în guvernul ce ni s-a prezentat. (Vii aprobări și aplauze din partea naționalităților.)

Informația Zilei

ISSN 1222-4715

Director general - D. Păcuraru

Director editor: Ilie Sălceanu

Redactor șef
suplimente - Adriana Zaharia
(Informația Zilei de Duminică
și Sănătate și Frumusețe,
Informația TV)

Redacția Satu Mare:

str. Mircea cel Bătrân nr. 15
Satu Mare, cod 440012
Telefon: 0261-767300

e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

www.informatia-zilei.ro

5 februarie 1953
5 februarie 2019

IULIU MANIU

Se împlinesc 66 de ani de la moartea marelui om politic Iuliu Maniu

Duminică 3 februarie la Bădăcin vor avea loc depuneri de coroane, lansări de carte și un simpozion

Sedința din 10 Iulie 1906

“Partidul parlamentar naționalist a prezentat un proiect de adresă separat pentru a se răspunde prin el înaltului mesagiu de tron. În decursul dezbaterii acestei adrese s-au dus din partea celorlalte partide nesfârșite acușe îndreptate în contra deputaților români. Cu deosebire ultimul orator Baronul Banffy în ședința din Iunie — a aruncat invectivele cele mai grave și a susținut cele mai înverșunate vederi șoveniste față de aspirațiile neamului românesc și de tinută deputaților naționaliști. În aceeași ședință s-a dat la moment răspunsul următor învinuirilor și aserțiunilor făcute.

— Dacă aș vâna popularitatea ieftină, lucrul cel mai ușor pentru mine ar fi să lupt cu armele dreptății împotriva invectivelor, cari le-a aruncat antevorbitorul meu baronul Banffy. Nu numai împotriva națiunii mele române, ci la adresa tuturor popoarelor nemaghiare din această patrie. Dar nu voi face-o, pentru că demult m-am hotărât se nu mai stau cu Dsa de vorbă în chestia naționalităților, și se nu discut în acest punct cu dânsul (Zgomot).

Olay L.: Bietul Bánffy! Bietul Bánffy! Președintele: Mă rog de liniște!
— Și anume nu pot discuta cu dsa, pentru motivul, că după cele spuse de dânsul, și în urma celor ce a scris, am ajuns la convingerea, că stimabilul domn deputat antevorbitor nu are simțul necesar pentru a trata chestiunea aceasta cu obiectivitatea ce se așteaptă de la oricine, mai ales de la un bărbat de stat.

Ornată cameră! Când dl deputat antevorbitor a declarat într-un ciclu de articole, apărute înainte cu câțiva ani și menite de a fi cetite de lumea mare, că în țara aceasta nu admite altă cultură decât cea ungurească (*Strigăte în stânga: Foarte corect!*); când d. deputat a declarat, că nici un popor din această țară afară de cel maghiar nu are drept la aspirații culturale; când st. d. deputat antevorbitor, în aceeași broșură, dorește, cu multă prudență politică, ca sașii din Ungaria să se maghiarizeze, ca prin aceasta să facă serviciu fraților lor din Germania: cred că nu e lipsă se motivez mai amănunțit pentru ce eu cu un astfel de bărbat de stat, cu un om care astfel cunoaște psihologia popoarelor nu doresc să discut în chestia aceasta. (*Strigăte: Bietul Bánffy*) Vreau însă, On. Cameră, să reflectez la unele obiecțiuni ale dsale, mai ales la aceea, prin care vrea să împedecă pentru câteva veacuri înființarea statului de drept.

Mărturisesc sincer, On. Cameră, că nimeni n-a putut face un mai bun serviciu cauzei noastre drepte, decât baronul Banffy, când a declarat în fața țării, că aici nu e vorbă de înființarea unui stat de drept, nu trebuie să se valideze dreptul, ci, înainte de toate, trebuie creat cu foc și cu fier statul național (*Vii aprobări*) și numai mai târziu, după două sau trei sute de ani, poate să înflorească aici și dreptul. (*Strigăte: Are deplină dreptate!*)

On. Cameră! Eu, care mă însușesc nu numai pentru drepturile națiunii mele, ci respect aspirațiile oricărui popor, și doresc fericirea pe cale dreaptă nu numai a poporului meu, ci a tuturor popoarelor din această țară, și care pretuiesc mai pe sus de toate ordinea de drept, credeți-mi, On. Cameră, că am aflat cu multă durere, că în veacul al XX-lea, un bărbat de stat, care a ocupat fotoliul de prim-ministru, a putut scoate din gură vorba, că nu are lipsă de stat de drept. (*Strigă-te: N-a zis așa, ci că mai întâi e lipsă de stat național!*) Și că nouă ni-se va face dreptate numai după două sute de ani. (*Strigăte: N-a zis așa!*)

Olay L.: A spus, că mai întâi trebuie ridicat statul național, și asta o zicem și

Iuliu Maniu pe “Dealul Țarinei” de la Bădăcin

noi.

— **Mă provoc On. Cameră, la notițele stenografice:** de bună samă s-a luat notă, că Excelența Sa baronul Banffy a spus, că statul de drept trebuie instituit, dar numai după ce va succeda să punem bază statului național, cu omiterea ideii și principiilor statului de drept. (*Strigăte: Asta na zis-o nici-odată!*)

Stimabilul deputat antevorbitor nu e norocos cu exemplele, la care se provoacă. Când a vorbit cu alt prilej, s-a provocat iarăși la lucruri, pe care a trebuit să le revoc pe urmă. Și acum, ca să-și sprijinească politica șovinistă-naționalistă, s-a provocat la politica lui Bismarck. Apoi, dacă st. d. deputat antev. are aceeași perspectivă de reușită pentru politica d-sale de forță, cum a avut Bismarck pe terenul politicii bisericesti, pot să-l încredințez, că și fața de politica d-sale să va afla un Windhorst, care să-i dovedească, că politica exercitată față de drepturile naționale — întocmai ca și politica bisericească — nu poate triumfa decât pornind din baza dreptului, a echității și a moralei. Eu, On. Cameră, nu pot considera și cinsti o politică, a cărei punct de emanațiune e immoral. (*Zgomot. Strigăte: Politica statului național e immorală!*)

Incontestabil politica statului național profesată de st. d. are o bază imorală, (*Vii contraziceri în stânga*), ceea ce reiese evident, din declarația bar. Banffy, că politica pe care o profesază acum, nu cuteza s-o profeseze pe vremea când ședea în fotoliul de ministru-președinte. Căci, On. Cameră, dacă politica aceea e justă, dacă să se bazează pe un fond moral, dacă politica aceea e de așa natură încât poate sta în fața forului conștiinței și a lumii întregi, atunci o putee profesă și pe vremea când era ministru-președinte. Dar n-a profesat-o, deoarece politica aceea are temeie immoral, care se împotrivesc legilor eterne ale firii.

On. C.! Fie convins st. d. deputat bar. Banffy, că toți membrii camerei nu pot avea decât una și aceeași țintă: promovarea fericirii țării, augmentarea puterii statului și asigurarea progresului fiecărui popor. Sunt însă diferite părerile asupra cărilor pe cari mergând înainte am pute atinge aceeași țintă. Cărarea pe care urmează bar. Banffy și pe carea dorește să-l urmeze întreaga țară, e calea încălcării dreptului, care însă e în contra firii, căci împiedecă dezvoltarea calităților dăruite de Dumnezeu. Calea pe care purcedem noi, și Vă rugăm să purcedeți și DVoastră, e calea dreptății, calea dezvoltării naturale având de lozincă deschiderea drumului pentru dezvoltarea liberă a tuturor forțelor naturale. Alegeți între aceste două cărări. Vă pot însă asigura, că un singur lucru este peste

orică e efluxul necesar al libertății de gândire. În urmare, dacă DV. nu recunoașteți dreptul nostru de a ne constitui în partid, dacă DV. în mod absolut negați existența unui partid politic, atunci atacați libertatea gândirii și a opiniilor. (*Vii contraziceri în stânga*).

Vreau să atrag atenția în privința aceasta la împrejurarea, că dacă împiedecați formarea vreunui partid în contra libertății de gândire prin aceasta inaugurați absolutismul, în fața căruia nu mai rămâne altceva, decât oculismul politic, sau conspirația. Sistemul actual trebuie să ducă la absolutism și la toate relele ce urmează din el în moment ce partidele politice și programele lor sunt legate de libretul de toleranță. (*Așa el pe băncile din mijloc. Strigăte din stânga: Foarte de spirit!*)

On. C. E principial imoral a nega formarea unui partid și de a condiționa programul unui partid de voința majorității. Negarea existenței programului nostru, și tragerea la îndoială a dreptului de a ne constitui ca partid, e o greșală și o imoralitate îndoită, căci împiedică prin ea mai întâi libertatea opiniei, apoi împiedică apărarea intereselor acelora, cărora le aparținem. On. C. DV. spuneti că n-am avut drept să ne organizăm pe bază națională, spunând, că organizarea aceasta apără interese așa de deosebite și particulare încât nu poate avea loc în casa țării. Fie-mi permis să mă ocup cu două puncte de vedere. Sunteți DV. convinsi, că noi luptăm pentru interese particulare? Căci dacă aceasta e convingerea DV. vă pot încredința, că sunteți în rătăcire, deoarece partidul nostru nu și-a luat numirea de la singuricii membri, ci de la principiul politic, spre a cărui realizare țintește, spre binele tuturor cetățenilor din această patrie. Și care e principiul acela politic, care formează temeiul partidului nostru? Principiul național, adică pretensiunea ca să se asigure libera dezvoltare pentru toate naționalitățile din această țară, dându-se toate cauzele necesare pentru asigurarea acestei libere dezvoltări conform însușirilor lor proprii și specifice în scopul perfecționării acestora. Dar presupunând, că am reprezentat interese particulare, nici atunci nu ați avea drept să negați partidul nostru, pentru că atât interesele specifice naționale și sociale, cât și celelalte interese particulare pot fi apărate și reprezentate cu tot dreptul. Pentru ca să se vadă cât de justă și cât de legală este gruparea noastră în partid și cât de volnică este procedura DV. mă provoc și la Germania, despre care doar nu veți putea nega, că este, și că tinde să se susțină ca stat național. În Germania sunt Poloni. În Germania atât în Reichstag, cât și în camera prusiană, Polonii au club separat. Se poate, că unii dintre membrii acestei Camere vor trage la îndoială spusele mele, de aceea mi-am câștigat o dovadă de nerăsturnat, anume scripta clubului polon, care sună din cuvânt în cuvânt astfel: (*Cetește*): „Noi atât în camera prusiană, cât și în adunarea imperială germană suntem organizați, ca club politic independent. Ca atare suntem recunoscuți atât din partea guvernului, cât și de către partidele germane și anume suntem recunoscuți, ca partid, care își are de bază apărarea drepturilor națiunii polone. Fiind dar partid independent, avem președinte, care are loc și drept de vot în consiliul prezidenților și în proporția noastră numerică, avem loc și drept de vot în comisuni și dreptul acesta încă nu ni-l-a disputat nime. Ca partid independent facem propuneri în dependenței” (mare zgomot).

— **Președintele (sună). Rog liniște!**
— Dacă DV. vă provocați la Germania, când vreți să acoperiți, cu un vâl cât de cât de îndreptățit procedura DV. față de noi, fiți cel puțin echitabili și provocați-Vă și atunci la Germania, când e vorbă de un

lucru, care revine în favorul nostru. Dacă aceeași Germanie, la care DV. vă provocați într-una, recunoaște clubul polonilor, organizat pentru apărarea drepturilor națiunii polone, a acelei națiuni polone, a cărei stare de drept e cu totul alta, decât a noastră și cu care ne reproșăm neconținut, că situația noastră e mai bună decât a lor — nu puteți nega nici D-voastră partidul nostru! Altă obiecțiune în contra partidului nostru este, că în ajungerea țintei noastre politice ne aliem cu socialiștii și conduși de tendințe nepatriotice, am dori să realizăm programul partidei social-democrate.

On. C., fie-mi permis să declar, — și nu cred, că se va afla om nepreocupat, care să nu aproabe cuvintele mele, — că sprijinesc, primesc și subscriu toate punctele din programul social-democrat, care nu sunt în contradicție cu esența statului și a bisericii. (*Aprobări. Strigăte: Și noi le primim!*) Cel ce a studiat acest program, să poate convinge, că una din țintele lui este eluptarea drepturilor omenești, în punctul acesta suntem de acord cu ei, căci și noi avem de țintă eluptarea drepturilor omenești. (*Aprobări pe băncile naționaliștilor*). E natural prin urmare, dacă în lupta aceasta pentru drepturile omenești nici decât nu ne vom sfii se încheiem alianță cinstită pentru o luptă tot așa de cinstită, chiar și cu socialiștii. (*Vii aprobări pe băncile naționaliștilor. Zgomot în stânga*).

Olay L.: Toți cetățenii au drepturi egale, fie Valahi, fie Maghiari!

— Convingerea noastră e, că interesele multor clase sociale nu sunt apărate după cum ar avea dreptul să o pretindă aceasta. Tocmai din acest motiv, nu suntem străini de-nființarea acelor instituțiuni, cari au de țintă investirea cu drepturi a cutărei clase, ori a cutărui pătri din popor ca se fie toate interesele apărate chiar și aici în sfatul țării. Aici e punctul unde ne întâlnim cu socialiștii. Aceasta e cauza pentru ce noi — cu toate că formăm opoziția în Cameră — am declarat în mod cât se poate de loial, în proiectul nostru de adresă, și în declarațiile noastre anterioare că, din partea noastră, suntem gata și aplicați să sprijinim și să promovăm orice dispoziție, care are de țintă dezvoltarea economică, culturală și socială a țării, și ne vom ține cuvântul în mod cinstit. Vă veți convinge, că nici când nu vom opri și nu vom pune piedeci în calea activității îndreptate în direcția aceasta. Binevoiti! a aduce proiecte de aceasta și Vă asigurăm că noi vom fi cei dintâi, cari vom grăbi să contribuim cu votul nostru la realizarea lor. (...)

Memoria lui Iuliu Maniu este cinstită așa cum se cuvine la Bădăcin. Duminică 3 februarie, Parohia Greco-Catolică din localitate, în colaborare cu Centrul de Cultură și Artă al județului Sălaj organizează depuneri de coroane și lansări de carte. Programul manifestărilor: ora 10.00 - Sfânta Liturghie și Parastas pentru Familia Maniu; 11.45 - depuneri de coroane și jerbe de flori la Bustul lui Iuliu Maniu din Dealul Țarinei. La Căminul cultural începând cu ora 13.30 va avea loc un simpozion, urmat de lansări de carte. Vor susține comunicări: Ion Andrei Gherasim - “Anul 1918 - Iuliu Maniu și Consiliul Dirigent. Ilie Lazăr și Gărzile Naționale”; Marin Pop - “Încercări de comemorare și reabilitare a memoriei lui Iuliu Maniu, sub lupa Securității”. Daniel Săuca și Traian Vedinaș vor lansa monografia “Sălajul la Centenar”, Florica Pop volumul “Despre Oameni și Opere”, Camelia Burghel, “Bădăcin, satul memoriei culturale”. Corul “Dealul Țarinei” și grupul “Urmașii lui Iuliu Maniu” vor susține un recital artistic.

A consemnat Adriana Zaharia

APARIȚII EDITORIALE

Revista Poesis a încheiat anul XXIX

A apărut recent numărul 4 (317) al revistei Poesis care a încheiat anul 2018. Într-o formulă grafică de o puternică sugestie (între albul imaculat al paginilor și tușele negre care transfigurează tiparele formelor în expoziția dusă la Satu Mare de Mircea Dumitrescu - "Nichita Stănescu, azi"), concepută de Oana Păcurar.

Despre expoziția - deschisă cu ocazia Zilelor Poesis din septembrie 2018 - Dumitru Păcuraru notează despre reputatul maestru: "Artistul plastic stărnește în jurul poeziei lui Nichita o adevărată furtună mitică. Turnând în forme imagistice poezia lui Nichita Stănescu, o poezie în care scandarea, avalanșa de efecte în cascade, tinzând să transforme cuvântul în materie, Mircea Dumitrescu reușește să producă efecte similare. Aventura lingvistică și plastică rar întâlnită, Nichita - Azi este deopotrivă Mircea Dumitrescu - Azi..." (p. 3)

Desigur, fidelă orientării sale - unice în țară - Poesis, "revistă de poezie și arte",

revelează în paginile ei CARTEA DE POEZIE ȘI CREAȚIE, la zi a FENOMENULUI POETIC. Așadar, sunt prezente cronici la cărțile de poezie ale unor nume prestigioase precum: Jean Poncet, Franța (Alexandru Zotta despre vol. "Lumina tăcerii"), Nicolae Dabija, Chișinău (Denisa Crăciun despre vol. "Te blestem să te îndrăgostești de mine"), Hesiod (Gh. Glodeanu despre "Teogonia. Munci și zile"), Doina Sălăjan (Constantin Cubleșan despre cărțile - "Transfigurări", "Amintirea miresmelor", "Sanctuar tulburat" etc.), Doina Cetea (Ioan Nistor despre vol. "Istoriile" apărut la Cluj în 2017), Dan Petrușcă (George Vulturescu despre vol. "Poezia îmi stătea pe genunchi", "Toate-s cam de pe când", "Oarecum anacronic", etc.), Vasile Dan (Lucian Alexiu despre volumul "Focul rece și alte poezii", 2018).

Nu lipsesc cărțile de traduceri - colaboratorii noștri din Bulgaria Ognean Stamboliev și Alexandar Schurbanov ne prezintă traducerile - Lucefărul, Sărmanul Dionis și volumul Anei Blandiana, "Populată de cuvinte" - apărut în Bulgaria. La secțiunea "Eseu" cititorul va găsi un studiu de o rară relevanță: "Umanismul, un program infinit - de la

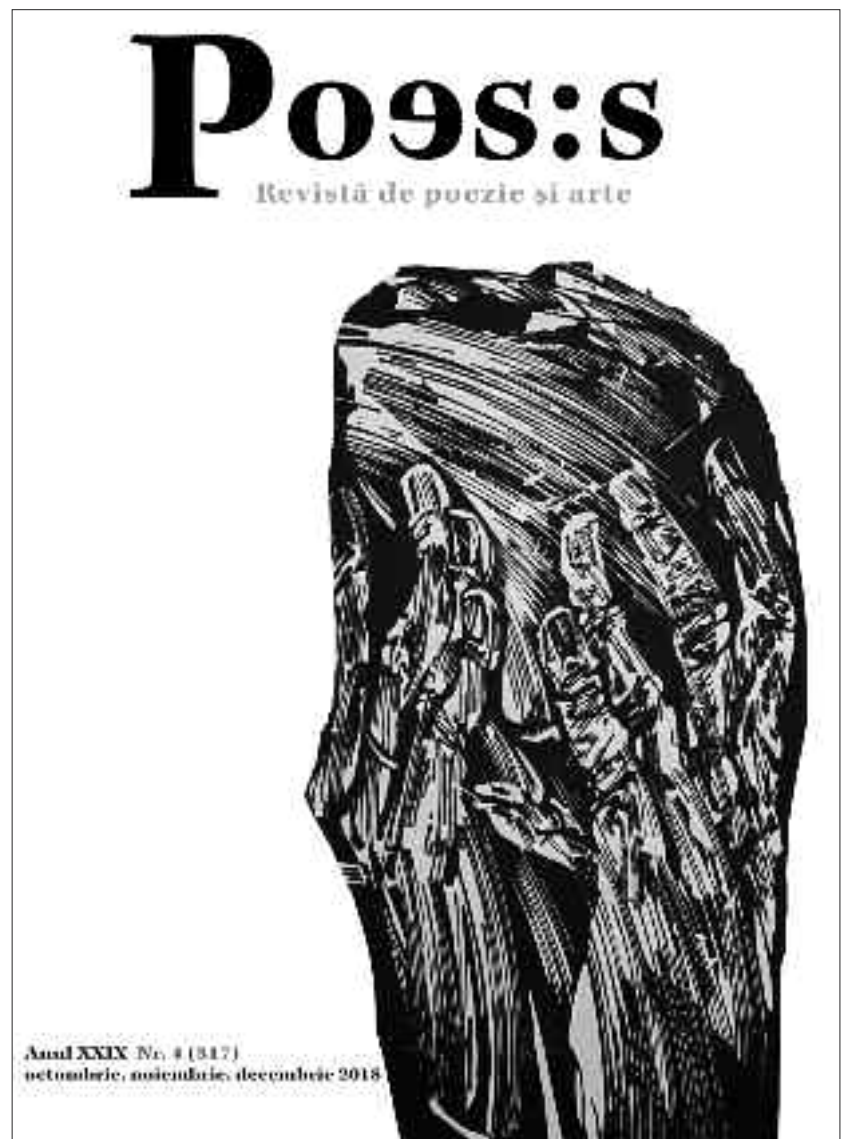
filosofia culturii la criza supraviețuirii", semnat de Dragoș Niculescu, universitarul bucureștean.

În prim plan sunt și în acest număr poezii - cu pagini dintre cele mai recente: Simona Grazia Dima, Nicolae Mareș, Vasile George Dăncu, Eugen Lenghel, Tatiana Rădulescu, Miorița Baci, Dan Anghelescu, Mircea Stăncel, Vasile Gogea, Angela Melania Cristea, Gela Enea.

Ne onorează paginile reputatului poet româno-sârb, Adam Puslojic de la Belgrad, Paolo Maria Rocco din Napoli (tradus de George Nina Elian) și poezii chineze prezente la Satu Mare la Zilele Poesis: Chen Taiju, Mei Er, Wang Guilin, Yahng Beicheng, Bei Ta - în traducerea reputatei universitare de la Cluj - Mihaela Mudure.

Secțiunea "Arte" are nu mai puțin de 10 pagini cu lucrările grafice ale lui Mircea Dumitrescu. Calitatea ireproșabilă a hârtiei, reproducerea din aparițiile recente - "Raft Poesis" într-o concepție grafică modernă (semnată de Oana Păcurar), fac din acest număr o deschidere în forță spre anul XXX al revistei Poesis al cărui număr festiv se pregătește pentru luna aprilie.

George Pop

Oliver Jens Schmitt: "România în 100 de ani. Bilanțul unui veac de istorie"

Cartea, apărută anul trecut la Editura Humanitas, are la origine o conferință susținută de Oliver Jens Schmitt la Ateneul Român, urmată de un dialog cu Marian Voicu, în cadrul seriei Despre lumea în care trăim (februarie 2018). Profesor la Universitatea din Viena, autor al mai multor studii și cărți despre Balcani, Oliver Jens Schmitt a lansat în 2017, la aceeași editură, volumul biografic „Corneliu Zelea Codreanu. Ascensiunea și căderea Căpitanului”. Interesul său față de România a pornit, după mărturisirea sa în dialogul cu Marian Voicu, din anii în care era student la Viena și a cunoscut, în cămin, colegi din România și statele balcanice. Atunci a început să învețe și limba română.

Așa cum precizează autorul în Introducere, volumul „România în 100 de ani. Bilanțul unui veac de istorie” este de fapt un eseu istoric, „care nu-și propune o prezentare de ansamblu a celor o sută de ani de istorie a statului român (...) ci o încercare de a trasa liniile esențiale ale stătalității românești în trecutul recent. În centru se află statul în interacțiunea lui cu societatea. Astfel că specialistul va resimți lipsa analizelor și a justificărilor în detaliu”. Încă de la început, Oliver Jens Schmitt își definește poziția democrată și liberală, raportându-se sceptic la modele de identitate autohtonice, văzând locul României într-o Uniune Europeană și respingând un model de stat și de societate oligarhic-autoritar, de tipul celei din Rusia timpurilor noastre.

Pe lângă lectura izvoarelor și a literaturii științifice, titluri enumerate pe capitole în finalul cărții, autorul mărturisește că s-a bazat și pe convorbirile purtate de-a lungul anilor cu intelectuali și oameni de știință. Faptul că reflecțiile provin de la cineva din afară are avantaje

dar și dezavantaje. Un observator extern este mai puțin afectat emoțional de problemele istoriei contemporane, dar în același timp, „un comentariu din afară poate fi mult prea lesne perceput ca o lecție”.

Ce s-a întâmplat cu România în 100 de ani? Este o întrebare pe care nu ne-o punem, spune autorul, preferând să marcăm triumfalist aniversarea. Într-un secol de existență statală, un fapt extraordinar în zona balcanică, România a reușit să își distrugă iremediabil țărâna și satele, să cultive o cultură a suspiciunii și neîncrederii generalizate, să își alunge câteva milioane de oameni educați peste granițe.

Oliver Jens Schmitt pornește de la Primul Război Mondial, pentru că Europa statelor naționale - așa cum o cunoaștem astăzi - a apărut în urma prăbușirii marilor imperii și stabilirii unei noi ordini europene, după noi principii: etno-naționale, rasiale și bolșevice. „România este statul care a profitat (poate alături de Polonia nou-apărută) cel mai mult de pe urma schimbărilor radicale din Europa și care, dintr-un mic stat balcanic, s-a ridicat, devenind unul important, cel puțin pe harta Europei”.

Autorul împarte ultima sută de ani în trei epoci mari: interbelică, regimul comunist și perioada mai greu de conceptualizat de din 1989 până în prezent; acestea sunt legate în memoria colectivă și în percepția multor români de stereotipuri clare: „perioada de aur interbelică în contrast cu epoca întunecată a regimului comunist, considerat ca fiind impus din afară și servind ca termen de comparație pentru democratizarea României de după 1989”.

Schmitt insistă puternic pe amalgamul etnic și multinațional din diferitele perioade traversate de țara noastră, precizând că atitudinea generală a societății față de această situație a fost de segregare și discriminare. (...) s-au aplicat modele centraliste, care urmăreau și scopul de a se face uitat faptul că România s-a format din mai multe regiuni istorice,

care, înainte de 1918, au făcut parte, pentru perioade mai lungi sau mai scurte de timp, din alte state; (...) să se facă uitat că, alături de români, trăiau și milioane de oameni vorbitori de alte limbi (maghiară, germană, rusă, turcă, ș.a.) care timp de secole alcătuiseră grupurile etnice dominante din punct de vedere politic, cultural și socio-economic.”

Autorul susține că în ultima sută de ani, România nu a trăit aproape deloc experiența unei democrații libere occidentale. Între anii 1918 - 1938, România Mare nu prea îndeplinea criteriile impuse unui stat constituțional democratic: majoritatea alegerilor erau manipulate, alegătorii erau intimidați, mituiți, împiedecați să voteze; în regiuni întregi se declara frecvent - cum este cazul Basarabiei - starea de asediu, iar cenzura presei și autocenzura erau foarte răspândite. Iar între 1938 - 1989, România s-a aflat sub dictatura regală, legionară, militară și comunistă.

Oliver Jens Schmitt consideră că o reformă radicală a statului român ar fi fost posibilă după succesul electoral al Partidului Național Țărănesc și crede că cea mai mare tragedie a României în această sută de ani a fost eșecul guvernului Maniu. Pe de o parte, a fost o consecință a crizei economice mondiale, iar pe de altă parte un rol important în acest eșec l-a jucat și întoarcerea regelui Carol al II-lea, care a contribuit în mod esențial la distrugerea statului de drept. Astfel că „(...) până în 1989, guvernarea țărănistă avea să rămână ultima reinnoire democratică”.

Autorul ia în considerare patru piloni de susținere a statului și a societății: Serviciile, Armata, Biserica și Academia, „singurele instituții care au supraviețuit în această perioadă, spre deosebire de dictatura regală sau Partidul Comunist.” Deja în perioada interbelică viața politică a fost influențată masiv de Servicii și exista și atunci o cultură de neîncredere în celălalt dusă la extrem în perioada comunistă, când România și-a construit un aparat monstruos al serviciilor

secrete. În 1989 aproximativ 3% din populație se afla în slujba Securității. Raportat la populația totală, țara noastră avea mai mulți informatori decât Uniunea Sovietică. „Teroarea, mai întâi pe față, apoi structurală, precum și intimidarea, au mâncat ca o rugină societatea românească și au distrus în mare măsură încrederea ca resursă socială centrală.” Din păcate după 1989, moștenirea unui stat al serviciilor secrete n-a fost depășită pe plan personal, structural și mental.

Biserica Ortodoxă Română a contribuit la fel de puțin ca și serviciile de informații la democrație, la emanciparea politico-socială și la orientarea occidentală. Biserica dominantă a promovat gândirea autohtonist-naționalistă, a sprijinit deseori legionarismul și în 1948 a distrus Biserica Greco-Catolică, un important element de legătură cu Occidentul. În timpul Comunismului Biserica ortodoxă i-a sprijinit pe deținătorii puterii. „Nici după 1989, Biserica Ortodoxă nu s-a numărat printre actorii care au militat insistent pentru orientarea Ro-

mâniei spre Occident, adică spre un stat de drept liberal și democratic.”

Sunt dați ca exemplu intelectuali care s-au descurcat în mai multe regimuri: criticul și istoricul literar George Călinescu este considerat „un simbol al adaptării servile, fiind un elogiator al lui Carol II și încă de timpuriu adept al dictaturii comuniste”. Nichifor Crainic, poetul legionar radical Radu Gyr, scriitorul Mihail Sebastian și profesorul de medicină Constantin Parhon sunt în opinia autorului intelectuali care s-au pus în slujba dictaturii. Iar Academia Română a devenit un actor central în cadrul științei și politicii identitare. „Cu toate breșele și mutațiile personale, academia a făcut, prin majoritatea purtătorilor de mesaje, oficiul de păstrătoare a gândirii naționaliste și a structurilor autoritare”.

Comunismul - scrie Oliver Jens Schmitt - n-a fost un hiatus în istoria românească și n-a fost impus doar din afară, fiind „sprijinit activ, construit, ajutat sau tolerat de milioane de români. Tocmai acest lucru a îngreunat învingerea dictaturii”.

Ceea ce ne propune autorul în finalul volumului este o trezire îndemnându-ne să conștientizăm, ca popor, că cel mai bun moment pe care îl avem este prezentul. În procesul de democratizare întrerupt succesiv în ultimii 28 de ani de vechile structuri comuniste, care nu au dispărut, un rol important îl au intelectuali, justiția, președinția și nu în ultimul rând societatea civilă.

Și, în concluzie, cum ar fi trebuit să aniversăm centenarul României? „La o sută de ani de la 1918 ar trebui sărbătorit mai puțin statul ca atare, care s-a manifestat față de cetățenii săi mult prea des în mod violent, ba chiar criminal, ci acei oameni care, după 1989, în ciuda statului, dincolo de acest stat, dar apoi și în importante instituții ale acestui stat, nu s-au angajat pe drumul naționalismului izolaționist al unei căi specific românești, ci pe drumul unei normalități europene.”

Adriana Zaharia

Trebuie să remarcăm și prestația excelentă a dirijorului Ștefan Novak în două lucrări monumentale, care cer o viziune clară și o mână sigură ca să comunice orchestrei, și prin ea publicului, bogăția de idei și emoții pe care autorii le-au revărsat în textul muzical.

CULTURĂ

Filarmonica a oferit o mostră a școlii muzicale berlineze

Filarmonica "Dinu Lipatti" a prezentat în această săptămână la Carei și la Satu Mare un program în care protagoniști au fost doi tineri muzicieni pregătiți la Universitatea de Arte din Berlin, în două partituri concertante de mare anvergură.

Numitorul comun al celor două lucrări programate este nostalgia. Johannes Brahms a scris Concertul nr. 1 pentru pian sub impresia dispariției celui care i-a fost prieten și model, Robert Schumann, iar Antonin Dvorak a așternut pe portativ cea mai mare parte a Concertului pentru violoncel atunci când de patria sa îl despărțea un ocean. Ambii compozitori se exprimă în structuri largi, dense, de mare încărcătură tematică și emoțională, poate cu un plus de patetism, ușor de înțeles, în cazul lui Brahms.

Seara a fost o reușită prin prestațiile celor doi soliști, în care s-a văzut siguranța pregătirii academice solide, fără prea mult histrionism, lăsând muzica în sine să vorbească. Dacă pianistul a impresionat prin acuratețe, violoncelistul a avut un timbru mai personal, atingând ceva mai mult din profunzimile muzicii sale. Trebuie să remarcăm și prestația excelentă a dirijorului Ștefan Novak în două lucrări monumentale, care cer o viziune clară și o mână sigură ca să comunice orchestrei, și prin ea publicului, bogăția de idei și emoții pe care autorii le-au revărsat în textul muzical.

Violoncelistul Constantin Borodin alături de orchestra dirijată de Ștefan Novak

Biografiile soliștilor

Pianistul Cătălin Șerban a absolvit Liceul de Muzică "George Enescu" la clasa de pian a prof. Constantin Nițu. Și-a început studiile la Universitatea de Arte din Berlin, sub îndrumarea prof. Martin Hughes și Simon László. În anii următori a participat la cursurile de măiestrie conduse de Claude Frank, Sebők György, Theodor Paraschivesco, Elena Lapitskaja și Pascal Devoyon. După terminarea studiilor la Berlin, Cătălin Șerban a urmat

cursurile de master la Musikhochschule Lübeck la clasa prof. Konrad Elser, absolvind în anul 2006 cu notă maximă. Un an mai târziu a obținut un post de lector universitar la catedra de pian la Musikhochschule Lübeck, facultate la care își continuă activitatea pedagogică și în prezent.

Pianistul s-a afirmat la numeroase concursuri naționale și internaționale de pian, în palmaresul său numărându-se trei premii I. la concursurile din țară, Premiul special la Concursul Internațio-

nal din Senigallia - Italia, premiul al 3-lea și Premiul pentru cea mai bună interpretare a unei piese moderne ("Rudepoema" de Villa Lobos) la Concursul european de pian de la Bremen, Germania. A susținut recitaluri în Germania, Italia, Franța, Elveția, România. Ca solist a concertat cu orchestre precum Nordwestdeutsche Philharmonie în Bremer Glocke, Sinfonie Orchester Berlin, Filarmonica din Constanța, cu Orchestra de tineret din Basel. În România a concertat la Ate-neul Român, Sala Radio, Muzeul George Enescu, Palatul Suțu, Institutul Francez, Universitatea de muzică din București, precum și în Brașov, Cluj sau Muzeul Peleş în Sinaia.

Violoncelistul Constantin Borodin s-a născut la Chișinău, Republica Moldova, în anul 1994. Liceul l-a absolvit la Chișinău. Între anii 2013-2018 a fost student la Universitatea Națională de Muzică București la clasa prof. Marin Cazacu. Între anii 2016-2017 cu Bursa Erasmus a studiat la Conservatorul din Gent, Belgia. În prezent este student la Berlin la Universitatea de Arte, la clasa prof. Konstantin Heidrich. Este membru al Orchestrei Române de Tineret, membru al ansamblului Violoncellissimo, bursier al Uniunii Muzicienilor Interpreți din România, bursier al Fundației Principesa Margareta (2016-2018). A colaborat cu Filarmonica "George Enescu" București, Filarmonica Pitești, Orchestra Simfonică București, Camerata Regală, Orchestra Națională Radio, Filarmonica Brașov, Filarmonica Bacău etc.

Filmul "Touch Me Not", lansat cu dezbateri publice

Filmul „Touch Me Not”, premiat cu Ursul de Aur la Festivalul de la Berlin 2018, va fi lansat în România pe 15 martie, la Festivalul Internațional de Drep-turile Omului One World, iar proiecția va fi însoțită de seria de dezbateri publice "Politicele Corpului", arată un comunicat remis MEDIAFAX.

Protagoniștii filmului „Touch Me Not” și activiștii pentru drepturile omului din toate colțurile Europei vor dubla lansarea românească a peliculei cu un dialog direct cu publicul român despre subiectele sensibile și de actualitate explorate în documentar.

Dezbaterele "Touch Me Not - Politicele Corpului" au însoțit călătoria internațională a filmului la cele mai importante festivaluri și la pricipalele lansări în cinematografe din Europa și America de Nord, la MOMA (Muzeul de Artă Modernă din New York), ICA (Institutul de Artă Contemporană din Londra), la manifestările de profil de la Karlovy Vary, Vienne, IDFA Amsterdam și BFI London.

"Corpul nostru, intimitatea, sexualitatea sunt aspecte esențiale ale vieții și identității noastre, totuși ne este atât de greu să vorbim despre ele, fiind înconjurat de atâtea tabuuri și blocaje. «Touch Me Not» este o invitație la dialog", spune cineasta Adina Pintilie. "Te invită pe tine, spectatorul, să îți pui la îndoială propriile idei despre intimitate, sexualitate, corp, să fii curios despre Celălalt, care e diferit de tine, și să-ți exerciți capacitatea de empatie, de a te pune în «pielea» Celuilalt", mai spune regizoarea.

Spectatorii români au astfel ocazia să intre în dialogul stărnit de film chiar de la premiera mondială care a avut loc la Festivalul de la Berlin anul trecut. Potrivit realizatorilor, pelicula "Touch Me Not" deschide un spațiu de autoreflexie, "tre-când dincolo de cinema, în zona dezbaterii publice, și devenind mai mult decât un film: o experiență transformativă".

Seria de dezbateri "Touch Me Not - Politicele Corpului" își propune să extindă procesul autoreflexiv declanșat de film, creând un spațiu de dialog deschis despre subiecte precum granițele personale, corpul ca un "câmp de luptă" al ideologiilor, alteritatea, intimitatea și dizabilitatea, fluiditatea genurilor, frumusețea non-normativă și libertatea personală.

"Touch Me Not" a fost nominalizat la premiul European Discovery - Prix FIPRESCI la gala Academiei de Film Europeene din 2018. Începând cu luna octombrie a anului trecut, filmul a fost lansat în cinematografele din Franța, Germania, Marea Britanie, Austria, Olanda, Polonia, Grecia, Danemarca, Elveția, SUA, urmând să aibă premiera în alte peste 25 de țări pe parcursul lui 2019. Filmul a fost selectat în peste 50 de festivaluri prestigioase din întreaga lume, printre care cele de la Toronto, Sydney, Amsterdam, Sarajevo, Sevilla, Salonic, Ierusalim, São Paulo, Rio de Janeiro, Mumbai, Montreal etc. Cu muzică semnată de legendara trupă Einstürzende Neubauten, „Touch Me Not” reunește protagoniști din întreaga Europă: Laura Benson, Tómas Lemarquis, Christian Bayerlein, Grit Uhlemann, Hanna Hofmann, Seani Love ș.a.

Un desen de Rubens, vândut cu 8,2 milioane de dolari la o licitație controversată

Un desen al maestrului flamand Rubens a fost vândut, miercuri, pentru 8,2 milioane de dolari la New York, în cadrul unei licitații controversate, unii estimând că familia regală olandeză, proprietara operei, ar fi trebuit să propună lucrarea muzeelor olandeze, scrie AFP.

Acest desen - "Nude study of a young man with raised arms" - de mărime excepțională (49 de centimetri pe 31 cm), reprezentând un tânăr cu brațele ridicate și destinat pentru tripticul "L'Erection de la croix" (anul 1610), a fost achiziționat în 1838 de prințul Willem van Oranje, viitorul rege al Olandei Willem II.

Spre deosebire de majoritatea monarhiilor, în Olanda există o separare între patrimoniul național și cel al suveranilor din dinastia Orania. Averele regale a fost estimată, în 2011, la 220 de milioane de dolari de către revista Forbes.

Protestul muzeelor

În ultimele săptămâni, anunțul prin care se puneau în vânzare mai multe opere de artă din colecția casei regale a stârnit critici din partea muzeelor olandeze.

Ele au estimat că principesa Cristina, care deține desenul de Rubens vândut miercuri, ar fi trebuit mai întâi să le propună muzeelor să-l cumpere înainte de a-l vinde la licitație în străinătate.

Este vorba despre o datorie morală,

potrivit muzeelor, care precizează că desenul lui Rubens face parte din patrimoniul cultural olandez.

Deputații ai Partidului social-liberal D66, membru al coaliției de guvernământ, au avut de asemenea rezerve, înainte ca ministrul Culturii, care face parte din aceeași formațiune politică, să afirme că decizia de vânzare a unei opere de artă aparține proprietarului ei.

La rândul său, prim-ministrul Mark Rutte a afirmat că este vorba despre o "chestiune privată".

"Este o distincție importantă de făcut în măsura în care desenul aparține unei colecții private și unui particular", a explicat, pentru AFP, Greg Rubenstein, responsabil al departamentului de desene al maestrilor vechi de la Sotheby's, casa de licitații care a organizat vânzarea. "Proprietarul poate face ce ea ce dorește, inclusiv să o vândă".

Miercuri, după câteva minute marcate de un duel între un cumpărător din sală și un altul la telefon, desenul a fost cumpărat pentru 7 milioane de dolari, adică un total de 8,2 milioane cu taxe și comisioane incluse. Estimarea făcută de Sotheby's a fost între 2,5 și 3,5 milioane de dolari.

Precedentul record pentru un desen al maestrului olandez a fost stabilit la o vânzare organizată la Londra de casa Christie's în 2014, cu 3,2 milioane de lire sterline (5,5 milioane de dolari) pentru "Samson & Dalila".

Fiul lui Plácido Domingo a scris un musical după romanul "Dracula"

Cântărețul și compozitorul Plácido Domingo Jr., care va concerta, în premieră, la București pe 17 aprilie, a avut la finalul lui 2018 premiera primului său musical, inspirat din cunoscutul roman "Dracula" al lui Bram Stoker. Musicalul "Vlad" este rezultatul iubirii pe care Plácido Domingo Jr. o poartă comediei muzicale.

În toamna anului 1999 în California, după nașterea fiicei sale Victoria, Plácido Domingo Jr. și soția sa au decis să scrie împreună un musical. Artistul spune că încă de când a început să studieze compoziție la Conservatorul din Viena, la începutul anilor 1980, și-a dorit să scrie o operă adevărată de la cap la coadă, și nu doar cântece. Cel mai dificil i s-a părut să găsească o temă care să îl inspire și care să fie universală în conștiința culturală a publicului. Artistul spune că și-a dorit ca vampirul să nu apară doar ca un monstru însetat de sânge, ci ca un erou. A muncit din greu pentru a reuși să compună opera în așa fel încât publicul să îl simpatizeze pe Vlad.

Plácido Domingo Jr. recunoaște că și-ar fi dorit să pună în scenă musicalul de multă vreme, însă circumstanțele vieții sale personale nu au fost favorabile. "Vlad" a avut premiera la finalul lui 2018 și a fost întâmpinat cu mult entuziasm din partea publicului. El nu exclude ideea de a le oferi spectatorilor din România șansa de a viziona acest spectacol.

Plácido Domingo Jr. va cânta, în premieră, la București, pe 17 aprilie, într-un show alături de artiști naționali și internaționali. Concertul va avea loc la Sala Palatului, iar artistul va fi acompaniat de Orchestra Metropolitană București, sub bagheta dirijorului Daniel Jinga.

Biletele au fost puse în vânzare la prețuri ce pornesc de la 70 de lei și pot fi achiziționate de pe site-ul eventim.ro.

Grigorescu și Brâncuși se vând bine în România

Nicolae Grigorescu este în continuare artistul român cel mai căutat, două tablouri ale sale fiind adjudecate, joi seară, la prețuri de peste 20.000 de euro, în cadrul primei licitații organizată de Artmark în acest an. În aceeași seară, la Licitația de Autografe, un lot format din două scrisori ale lui Brâncuși către nepoata sa a fost adjudecat contra sumei de 11.000 de euro.

"Care cu provizii", de Nicolae Grigorescu, estimat între 20.000 și 35.000 de euro de Artmark, a fost adjudecat în final la 23.000 de euro, iar "Țărâncuță", semnat de același artist, a fost cumpărat mult peste estimarea inițială (între 5.000 și 8.000 de euro), cu 22.000 de euro.

În aceeași sesiune, "Coloană", de Horia Bernea, estimat între 8.000 și 15.000 de euro, a fost adjudecat contra sumei de 20.000 de euro. Cinci tablouri de Ștefan Câlția - "Fată cu papagal", "Clown cu perla", "Oul albastru", "Fată cu flori", "Călător" - au fost adjudecate mult peste prețul estimat, găsindu-și cumpărător la peste 9.000 de euro fiecare. O lucrare în acuarelă și tuș pe carton de Nicolae Tonitza - "Curte la Mangalia" - a atins suma de 8.000 de euro, mult peste estimarea stabilită între 1.500 și 2.500 de euro.

Pagină realizată de Vasile A.

TRADIȚII

Pe lângă latura sacră a fiecărei sărbători, poporul a dat naștere, în decursul timpului, multor practici care s-ar părea că se încadrează în sfera profanului. Astfel, s-au ivit nenumărate datini pe care românii le respectă fiindcă ele derivă din semnificația profundă a sărbătorilor, chiar dacă nu par a avea legătură cu acestea. Totodată fiecare sărbătoare a creat numeroase obiceiuri, pe care poporul român, în înțelepciunea sa, le-a verificat în timp, dovedindu-le neconținut te-meinicia.

Întâmpinarea Domnului - Ziua cu lumina și Sărbătoarea ursului (2 februarie)

Dintotdeauna poporul român a cinstit cu sfințenie sărbătorile pentru că a văzut în ele adevărate popasuri spirituale. Aceste oaze duhovnicești au fost și sunt rânduite spre a mijloci întâlnirile omului cu Dumnezeu, cu Maica Domnului și cu Sfinții. Românul a știut mereu că nu se lucrează în zilele de sărbătoare deoarece este mare păcat, iar lucrul nu îi va fi spre spor, ci spre pagubă. Sărbătoarea este destinată cercetării bisericii și grijii pentru suflet, dar și odihnei trupului.

Pe lângă latura sacră a fiecărei sărbători, poporul a dat naștere, în decursul timpului, multor practici care s-ar părea că se încadrează în sfera profanului. Astfel, s-au ivit nenumărate datini pe care românii le respectă fiindcă ele derivă din semnificația profundă a sărbătorilor, chiar dacă nu par a avea legătură cu acestea. Totodată fiecare sărbătoare a creat numeroase obiceiuri, pe care poporul român, în înțelepciunea sa, le-a verificat în timp, dovedindu-le neconținut te-meinicia. În cele ce urmează, precum spuneam, ne vom ocupa de praznicul Întâmpinării Domnului, tratând atât partea religioasă cât și latura tradițională a acestuia.

Semnificația religioasă

Potrivit prevederilor Legii Vechi (a Vechiului Testament), la 40 de zile de la nașterea unui copil, mama trebuia să meargă la Templul din Ierusalim în vederea săvârșirii unui ritual de purificare. Referitor la acest obicei, Sfântul Evanghelist Luca scria: "Și când s-au împlinit zilele curățirii lor, după Legea lui Moise, L-au adus pe prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului, precum este scris în Legea Domnului, că orice întâinacut de parte bărbătească să fie închinat Domnului, și să dea jertfă precum s-a zis în Legea Domnului, o perche de turturele sau doi pui de porumbel" (Luca II: 22-24). Fecioara Maria și dreptul Iosif nu fac abatere de la Lege. La Templu, ei sunt întâmpinați de băranul Simeon, un om "drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângâierea lui Israel și Duhul Sfânt era asupra lui". Acesta ia Pruncul Hristos în brațe, îl binecuvintează pe Dumnezeu, măturisind dumnezeirea lui Iisus și calitatea Sa de Mântuitor (Luca II: 29-32) și profetește faptul că prin suflul Mariei va trece sabie, făcând trimitere la patimile Domnului. Prin prezența dreptului Simeon se intersectează Legea Veche cu cea Nouă. De asemenea, la Templu sunt primiți și de proorocița Ana, care slujea "noaptea și ziua în post și rugăuni". Și ea dă mărturie despre mântuirea pe care o va aduce Fiul lui Dumnezeu întrupat. Iosif și Maria erau mirați auzind ceea ce se vorbea despre Iisus, iar "Copilul creșea și se întărea cu Duhul, umplându-Se de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era asupra Lui" (Luca II: 40).

Întâmpinarea Domnului se mai numește și Ziua cu lumina. Domnul este prin excelență Lumina spre care

Ziua ursului, remarcă Simion Florea Marian, numită Sărbătoarea ursului, cade întotdeauna în ziua de Întâmpinarea Domnului. Românii știu că odată cu venirea iernii, a gerului și căderea zăpezii ursul își caută o vizuină, o peșteră în care își petrece toată iarna, hibernând sau "dormind somnul iernei"

tindem noi cu ardoare, dar în același timp este și călăuză noastră spre această Lumină. La biserică se sfințesc lumânări de către preoți, pe care ulterior credincioșii le duc la casele lor, spre a fi fericiți de rele, aprinzându-le atunci când se roagă la vreme de ne-caz și de primejdie, pe timp de furtună sau de ispită, cerând ajutorul lui Dumnezeu. Lumina lumânării reprezintă lumina lui Hristos. Totodată, creștinii aprind lumânări la căpătâiul muribunzilor pentru ca lumina lui Hristos să-i călăuzească spre fericirea cea veșnică din Împărăția Luminii.

Credințe, datini ale poporului român

Întâmpinarea Domnului, zi în care nu se lucrează numită Stretenie, este ziua în care, potrivit românilor din Moldova, "se întâmpină iarna cu vară", scrie Simion Florea Marian. În conformitate cu această credință, dacă acum este cald înseamnă că urmează o vară căduroasă caracterizată prin belșug; dimpotrivă dacă este frig, ger și viscol, va urma o vară friguroasă, neroditoare. În consecință, dacă Dumnezeu rânduieste ca de praznicul Întâmpinării să fie senin și frumos, românii știu că în timpul verii grăul va rodi. Însă dacă timpul este posomorât în acest praznic, gospodarii români au convingerea că nu merită să semene mult, întrucât nu va fi rod bogat. De asemenea, românii știu că dacă în această zi picură din "streașină nu le va merge bine albinelor în cursul anului, fiindcă mierea se va "întări", iar ele se vor "îngălbeni ca oile", ajungând chiar să moară. Pe de altă parte, dacă în această zi de

praznic împărătesc e senin, cald și uscat, este un semn că vara va fi "mănoasă și "le va merge bine stupilor".

Aceste idei au fost verificate în timp, motiv pentru care ele s-au perpetuat din generație în generație, ceea ce atestă faptul că românii nu aveau nevoie de prognoze meteorologice pe termen lung pentru a-și pregăti semănăturile și, implicit, pentru a estima recoltele.

Din cele redate mai sus, se remarcă două dintre îndeletnicirile de bază ale poporului român: agricultura și apicultura. Românii au cultivat întotdeauna pământul pentru că acesta le-a oferit bucatele necesare pentru trai și, în mod deosebit, erau preocupați de cultivarea grâului deoarece acesta era sursa pâinii celei de toate zilele.

Tocmai de aceea, românul s-a rugat mereu lui Dumnezeu ca să binecuvinteze pământul cu ploii line la timp pentru a obține roadele scontate, iar în caz de "ploi peste măsură s-a rugat Cerului să înceteze "potopul" pentru ca pământul să rodească în pace, spre a avea mâncare atât oamenilor, cât și animalele. Totodată românii au purtat o grijă deosebită albinelor pentru că acestea le ofereau gustoasa miere pe care o întrebunțau în gospodărie. Chiar și în zilele noastre românii definesc zahărul prin termenul de "miere", așa cum se întâmplă în zona Codrului din județul Satu Mare. Apoi, din ceare se confecționează lumânările folosite în cultul divin din biserici, fapt care ascunde următoarea semnificație: albina rămâne mereu fecioară, iar cearea produsă de ea constituie materia cea mai curată, pură a naturii, aducându-I-Se astfel lui Dumnezeu o jertfă curată neîntinată. Românii duc lumânări la biserică pe

care preotul le sfințește, stropindu-le cu aghiasmă (apă sfințită de la Bobotează, după care acestea sunt duse acasă fiind aprinse la vreme de nevoie. Toate darurile vin de la Dumnezeu spre folosul omului și se întorc tot la Dumnezeu prin jertfelnicia omului.

Poporul român știe că dacă în această sărbătoare iarna este în toi, nu va mai ține mult, însă dacă iarna nu e "mare și grea", va urma după aceea o înăsprire a vremii. Ca atare, dacă "ține îngheț până la Stretenie, apoi Stretenia ia gheață, iar dacă se topește gheața până atunci, Stretenia o pune".

De praznicul Întâmpinării Domnului Iisus Hristos se mai serbează Ziua ursului, iar în ajunul, în ziua și în a doua zi de praznic se țin Martinii de iarnă și Filipii de iarnă, contra lupilor și a urșilor (pretutindeni ursul este numit Martin), pentru ca aceste animale fiorease să nu atace oamenii și animalele domestice, în special oile. Prin urmare, în decursul acestor zile, gospodarii din Banat nu scot deloc oile la câmp sau la pășune, ci ei पोtesc, făcând diferite ceremonii asupra oilor spre a le feri de prădători.

Sărbătoarea ursului

Ziua ursului, remarcă Simion Florea Marian, numită Sărbătoarea ursului, cade întotdeauna în ziua de Întâmpinarea Domnului. Românii știu că o dată cu venirea iernii, a gerului și căderea zăpezii ursul își caută o vizuină, o peșteră în care își petrece toată iarna, hibernând sau "dormind somnul iernei". Însă de Sărbătoarea ursului, acesta se trezește din somnul său de peste iarnă; iese din bârlog, în-

tre "nouă, zece oare înainte de amiază, și începe "a juca" bucuros prin "neaua" care se găsește înaintea "viziunei". Românii din Banat spun că dacă în această zi e senin și soare, iar ursul își vede umbra, atunci se bagă din nou în bârlog, continuându-și somnul pentru încă șase săptămâni, prevestind astfel perioada de iarnă-care va urma, în care gerul va fi la fel de aspru ca înainte. Dacă afară este înnorat, iar ursul nu-și vede umbra, atunci el nu se mai întoarce în vizuină ci rămâne afară arătând că iarna va înceta, că gerul se va opri, urmând un timp frumos și căduros, adică "se va desprimăvăra".

Pe de altă parte, românii din Transilvania cred și spun că "ieșind ursul în această zi din culcușul său de peste iarnă afară, fiind soare, astfel că-și poate vedea umbra sa, atunci de bucurie prinde a juca în jurul groapei sale și, după ce s-a săturat de jucat nu intră mai mult într-însa, ci o părăsește, în semn că iarna și-a pierdut din putere și că din ce în ce are să se moaie și să fie mai frumos și mai cald. Dacă însă vremea este posomorâtă atunci intră iarăși în groapa sa de unde a ieșit și mai petrece încă șase săptămâni într-însa, pentru că chiar atâta are să mai țină iarna".

Românii din Bucovina cred că dacă ursul își strică bârlogul în ziua praznicului Întâmpinării Domnului, chiar dacă afară e încă frig, înseamnă că primăvara e aproape. Dacă în această zi ursul iese din bârlog, dar intră iarăși, cu toate că afară timpul este frumos și cald, reprezintă un semn că iarna va continua.

Remarc faptul că poporul român a căutat mereu semne venite din partea lui Dumnezeu, pe care le-a interpretat în vederea descoperirii și descifrării tainelor/semnelor viitorului mai apropiat sau mai îndepărtat. Toate aceste semne au fost urmărite de-a lungul timpului, iar veridicitatea și-au dobândit-o în timp. Așadar, conform credinței poporului, ursul constituie un prevestitor de timp, acțiunile sale dobândind valoare de "semn".

Întâmpinarea Domnului a primit în popor numele de Sărbătoarea ursului deoarece, în fiecare an, numai în această zi iese ursul pentru prima dată din bârlogul său în urma hibernării din timpul anotimpului rece.

Din cele prezentate anterior, am observat că poporul nostru conștientizează prezența și rolul lui Dumnezeu în viața sa.

Din strictetea cu care sunt respectate sărbătorile, în general, reiese o anumită frică de Dumnezeu. Însă această frică este bazată pe un respect reciproc între om și divinitate: dacă omul îl respectă pe Dumnezeu, acordându-I cinstea cuvenită, atunci și Dumnezeu, la rândul Său, îl va respecta pe om, ascultându-i rugăciunile și dăuindu-i belșug în toate. Tradiția populară se împletește cu credința în Dumnezeu, iar rezultatul este unul benefic pentru om, modelându-i personalitatea și orientându-l spre împlinirea scopurilor propuse de el pe plan familial și profesional.

Preot dr. Cristian Boloș

Pentru iubitorii muntelui specialiștii recomandă să aleagă trasee la altitudine mai mică, iar cei care îndăgesc sporturile de iarnă este indicat să le practice pe părțile amenajate, unde administratorii iau măsuri pentru înlăturarea sau diminuarea acestor pericole. Pentru cei care ar dori să iasă în week-end la o drumeție în Oaș, interlocutorul nostru nu recomandă să abordeze piscurile mai înalte, însă, dacă cei experimentați ar prefera totuși să urce la Vârful Pietroasa, să urmeze doar traseul marcat cu triunghi albastru, să nu aleagă nicio altă rută.

TURISM

Avertizare pentru iubitorii de munte: pericol de avalanșă în Munții Oașului

În urma numărului mare de evenimente produse la începutul sezonului turistic din iarna 2018-2019, Salvamont România atrage atenția montaniștilor și mai ales a celor mai puțin experimentați, asupra unor pericole la care s-ar putea expune în necunoștință de cauză.

În acest sens, Salvamont a emis 100.000 de fluturași cu reguli de comportament atât în zona alpină cât și pe domeniile de practicare a sporturilor de iarnă, ce au fost distribuiți gratuit prin punctele de vânzare a cartelelor pe mijloacele de transport pe cablu, prin centrele de închiriere a echipamentelor sportive, prin punctele de informare și structurile de primire turistică.

Din rapoartele de activitate ale salvatorilor montani din țară reiese că în cursul lunii ianuarie au fost nevoiți să intervină în numeroase situații de urgență provocate tocmai de stratul gros de zăpadă, precum și de ceilalți factori meteorologici.

Salvamontul a avut mult de lucru în ultimele zile

În 28 ianuarie, de exemplu, salvamontiștii din cadrul SPJ Salvamont Vâlcea trebuiau să intervină pentru descoperirea situației în care se află un angajat al cabanei Petrimanu, cu care nu se mai putea lua legătura de câteva zile prin telefonul satelitar. În zonă a nins foarte mult, zăpada nouă căzută are peste un metru, iar în partea superioară a drumului sunt foarte multe avalanșe scurse de pe versanți. După o luptă cu nămeții de peste 6 ore, salvamontiștii au ajuns, în cursul nopții la barajul Petrimanu, aflat la circa 800 de metri de cabana Petrimanu, dar înaintarea pe întuneric nu permitea o evaluare și un management corect al riscurilor, din această cauză salvamontiștii au înnoptat la baraj. A doua zi și-au continuat drumul până la cabană, unde au găsit persoana căutată puțin îngrijorată de situație, dar fără probleme medicale.

În tot acest timp, salvamontiștii au ținut permanent legătura cu elicopterul SMURD din Târgu Mureș, care a fost prelerat și era pregătit să intervină la nevoie.

Tot în cursul acestei săptămâni, un schior care s-a aventurat pe un traseu închis, la o altitudine de 2000 de metri a stârnit o avalanșă care era să-l măture la vale. Paradoxul face ca scenele înfiorătoare să fie filmate tocmai de doi membri din echipa Salvamont Sinaia, aflați în telecabină.

Incidentul a fost filmat pe versantul de sub telegondola Carp. În imagini se vede cum schiorul coboară o pantă periculoasă, pe un traseu nemarcat, interzis în această perioadă tocmai din cauza riscului mare de avalanșă. În câteva secunde, un perete uriaș de omăt a pornit la vale, iar tonele de zăpadă înghețată desprinsă au alunecat tot mai repede spre el. Schiorul, ușor derutat dar extrem de corocos, într-un final a reușit să ajungă lângă niște brazi, care au redus forța avalanșei. Omul a fost găsit în viață, derutat, însă bucuros că a scăpat. Și-a pierdut schiurile, dar a rămas în viață!

Avalanșa s-a pornit pe porțiunile unde se știa că stratul gros de zăpadă instabilă o poate lua oricând la vale. Tă-

Salvatorul Alex Costin de la Serviciul Public Județean de Salvamont Satu Mare ne-a relatat că inclusiv versanții din Munții Oașului sunt acoperiți cu un strat gros de zăpadă, cu suprafața înghețată, iar încălzirea aerului va putea atrage după sine alunecarea la vale a unor cantități mari de omăt

nărul s-a aventurat în afara pistelor, pe un versant abrupt. În ciuda pericolelor, unii pasionați ai schiului susțin că și-ar asuma și ei riscul. Acest schior a fost extrem de norocos, dar esențial a fost și faptul că este un sportiv experimentat.

E cod roșu de avalanșă peste tot în țară în zonele înalte. În ultimii ani, în România, avalanșele au luat zeci de vieți, printre victime numărându-se chiar și cei foarte experimentați.

O altă avalanșă s-a produs, joiă trecută seara, pe Drumul Național 75 Băița-Vârtoș, în județul Bihor. Zăpada a blocat șoseaua în zona Calea Fusului, au transmis jandarmii montani bihoreni. Fenomenul s-a produs în jurul orei 23.30. În zonă au ajuns de urgență jandarmii montani, care s-au asigurat că nu sunt persoane sau autovehicule prinse sub zăpadă.

"Vă sfătuim ca pe aceste porțiuni de drum să păstrați o distanță de minimum 50 de metri între autovehicule, iar dacă observați persoane surprinse de avalanșă, apăsați de urgență 112", este avertismentul, postat pe pagina de socializare a Jandarmeriei Bihor. Această a fost cea de-a cincea avalanșă produsă în zonă în decurs de o săptămână pe DN75, spre stațiunea Vârtoș.

Chiar dacă munții din județul nostru nu depășesc cu mult înălțimea de 1200 m, pericole de avalanșă există și la altitudini mai mici. Salvatorul Alex Costin de la Serviciul Public Județean de Salvamont Satu Mare ne-a relatat că inclusiv versanții din Munții Oașului sunt acoperiți cu un strat gros de zăpadă, cu suprafața înghețată, iar încălzirea aerului va putea atrage după sine alunecarea la vale a unor cantități mari de omăt, deci nu este recomandat nimănui, ca în această perioadă să se aventureze la cotele mai înalte, nici în drumeții și nici la schi în zonele nemanjate. Pentru iubitorii muntelui specialiștii

recomandă să aleagă trasee la altitudine mai mică, iar cei care îndăgesc sporturile de iarnă este indicat să le practice pe părțile amenajate, unde administratorii iau măsuri pentru înlăturarea sau diminuarea acestor pericole. Pentru cei care ar dori să iasă în week-end la o drumeție în Oaș, interlocutorul nostru nu recomandă să abordeze piscurile mai înalte, însă, dacă cei experimentați ar prefera totuși să urce la Vârful Pietroasa, să urmeze doar traseul marcat cu triunghi albastru, să nu aleagă nicio altă rută.

În astfel de situații, oriunde în țară vă aflați, puteți solicita ajutorul salvatorilor montani. Echipa salvamont, singurele structuri care dețin competența legală, personal pregătit profesional și atestat pentru a interveni în soluționarea accidentelor montane în care sunt implicate persoane cu afecțiuni medicale pot fi alertate prin sistemul unic de urgență 112 și prin intermediul Dispeceratului Național Salvamont (0372126668 sau OSALVAMONT) sau de pe aplicația SALVAMONT pentru telefoanele mobile.

Cum să ne pregătim pentru o drumeție montană pe timp de iarnă?

Pe lângă avertizările privind pericolele de pe munte, interlocutorul nostru ne-a oferit și câteva sfaturi foarte utile, pe care e bine să le respectăm dacă ne aventurăm iarna la o drumeție montană.

"Privind echipamentul minim adecvat, recomandarea de bază constă în adoptarea unei îmbrăcăminti stratificate. În contact cu pielea, există pe piață bluze de corp care nu rețin transpirația, o lasă în exterior, respective în următorul strat pe care îl recomandăm unul absorbant, de exemplu un tricou de

bumbac, care poate fi schimbat cu ușurință în timpul unei pauze, astfel scăpând de frig și de senzația de umed care ne creează disconfort. Următorul strat este al bluzei din polartek, mai subțire sau mai gros în funcție de temperatura de afară și de efortul pe care preconizăm a-l depune, în final utilizând jachetele respirabile dar rezistente la vânt, ploaie sau ninsoare. Pelarina de ploaie, este un accesoriu indispensabil care trebuie pe lângă lanterna frontală, briceag, trusa medicală și brichetă să se regăsească în rucsacul oricărui drumeț. Pantaloni de corp în combinație cu suprapantaloni subțiri impermeabili, dar cu fermoare de sus până jos sunt combinația ideală, mult superiori pantalonilor de schi căpțuși ce ne țin cald pe pârția de schi dar în care ne topim în timpul efortului cerut de deplasarea susținută pe munte.

Un alt accesoriu indispensabil atât pe timp de vară, dar mai ales pe timp de iarnă, sunt parazăpezile, care împiedică pătrunderea în bocanc a zăpezii și a apei, păstrându-ne picioarele uscate, în plus ne protejează de rănilile ce pot fi cauzate de stratul de gheață, jnepeni, crengi uscate, etc.. În reușita unei ture montane un rol important revine încălțărilor și șosetelor, care trebuie bine ajustate pe picior, nici foarte strânse pentru a stănenii circulația sângelui și a provoca hipotermia, dar nici prea lejere deoarece în acest caz ne putem alege cu bătăături sau beșici pline de lichid. Bocancii trebuie să fie "de iarnă", sau "de patru sezoane" cum sunt denumiți în literatura de specialitate, deoarece sunt special concepuți pentru a ne face să rezistăm la provocările iernii, frig, gheață, zăpadă. În cazul în care nu avem decât bocanci "de trei sezoane" atunci e recomandat ca acestea să fie impregnate cu soluții ce împiedică pătrunderea apei, și permit purtarea unei șosete groase.

Ce consumăm pe munte?

Hrana trebuie să fie consistentă, adaptată la durata și profilul traseului, practic fiecare individ cunoscându-și necesarul de hrană în regim de efort, o rezervă de alimente fiind întotdeauna binevenită mai ales în caz de neprevăzut. Un sfat util ar fi și păstrarea unui raport optim volum-calorii, adică mai bine o tabletă de ciocolată cu lapte, decât un litru de lapte și o pungă cu fulgi de porumb îmbrăcați în ciocolată, asta deoarece totul, atât echipamentul cât și hrana sunt puse într-un rucsac și el, cu un volum limitat. În turele ce depășesc 4-5 ore, un ceai cald sau o supă la pleacă ne poate reda pofta de mișcare, de aceea un primus, (butelie de gaz cu arzător) merită cărat în rucsac.

Lichidele pe care le luăm cu noi au o importanță foarte mare, evident ceaiul cald îndulcit este preferatul drumeților de iarnă, dar este esențial să avem asupra noastră suficientă apă, de preferat cea minerală plată. În cazul în care sursa de apă provine din munții înalți, de regulă fără mineralizații, Făgăraș, Rodnei, sau ne obținem apa prin topirea zăpezii este recomandat să avem asupra noastră suplimente minerale sub formă de tablete sau pulberi care se dizolvă în apă, astfel compensând pierderile de minerale din timpul efortului. Alcoolul nu este recomandat deoarece e un vasodilatator, adică în cazul nostru dacă bei tărie ai senzația că te încălzești pentru că alcoolul dilată vasele din piele. Corpul nostru, la frig contractă vasele de sânge din sistemul periferic pentru a menține căldura în zona centrală a corpului. Acest mecanism de conservare este sabotat de alcool, cei care consumă alcool în frig crezând că se încălzesc, de fapt ei pierd căldura corpului fără să-și dea seama! Evident consumul excesiv duce la perturbări ale memoriei sau dificultăți de orientare, care pe munte uneori sunt vitale!

Nivelul de pregătire al turistului se raportează la doi parametri principali, unul fizic, celălalt mental aflate într-o strânsă legătură. Nu întâmplător unul din criteriile care trebuie meționate pe panourile de informare de la intrarea pe un traseu omologat se referă la gadul de pregătire al turistului, pentru a-l putea parcurge în siguranță.

Asta nu înseamnă că nu putem încerca trasee mai dificile, pentru care nu avem certitudinea că suntem pregătiți, ideea e ca pe parcursul traseului să ne evaluăm periodic, iar în cazul în care ne simțim depășiți de situație să ne putem retrage sau adăposti în siguranță. Evident parcurgerea traseelor gradual, de la trasee scurte la medii și mai apoi lungi ca distanță și timp, sau de la trasee ușoare la trasee dificile, ne va feri de probleme și ne vor da un plus de experiență. Din punct de vedere mental orice drumeție trebuie să ne inducă o stare de confort, de împlinire. Dacă acest deziderat nu este atins, atunci trebuie identificate și dacă se poate îndepărtate cauzele care pot fi erori umane, certuri sau discuții aprinse între participanți, echipamentul inadecvat provocărilor din teren" - ne recomandă salvamontistul sătmărean Alex Costin, promițându-ne că în curând va reveni cu noi indicații pentru cei care doresc să facă drumeții montane cu adevărat plăcute și revigorante.

Teatru

Sâmbătă, cu piesa „Sulamith”, iar duminică cu frumoasa piesă populară „O femeie minoră” și-a luat rămas bun de la noi trupa de teatru și merituosul ei director. La sfârșit de stagiune putem consemna sincer că trupa a fost una bună, iar spectacolele au fost în mare parte în așa fel că ele au pricinuit plăcere și satisfacție publicului. Fostele primadone ale trupei – Feledi Boriska și Tarnay Leona – sunt într-adevăr niște cântărețe de prim

rang, care nu prea au pereche în lumea teatrelor de provincie. Unii dintre actorii bărbați sunt atât de talentați că ar fi demni să joace pe scenele din Budapesta. Publicul nu va uita repede pe baritonul Érczfalvi Károly care a semnat un contract acum la Arad, nici pe Tábori Emil cu umorul său și bancurile lui de bun gust. Iar directorul, pentru care stagiunea aceasta a fost ultima stație în cariera lui de director, a dat dovadă de un efort mare, cu abnegație și sărguință în ciuda indiferenței publicului, ca să obțină și susținerea unui public mai pretențios. Ar fi meritat ca adevărat ca publicul nostru să aprecieze mai bine abnegația și spritul de sacrificiu din partea lui.

Cai inapți pentru armată

Se observă bunele intenții ale guvernului când a luat măsuri în direcția achiziționării directe a cailor pentru armată de la gazde cu un preț acceptabil, cu excluderea parțială a intermediarilor.

Comisia de achiziții de cai pentru armată de la Miskolc a anunțat o acțiune de achiziție la 22 martie la Satu Mare. Au fost aduși de către crescători 250 de cai la inspecție și achiziție din diferite colțuri ale comitatului, însă niciunul nu a fost achiziționat. Un rezultat dezolant. Trebuie să tragem concluziile. Ori efectivul de cai de la noi nu corespunde scopurilor militare, ori aceste comisii de achiziționare nu funcționează ca lumea. Mulți specialiști detestă funcționarea acestor comisii.

Trebuie să recunoaștem și faptul că creșterea cailor în grajduri nu este adecvată pentru obținerea unor exemplare de cai cu picioare perfecte și cu un mers impecabil, dar se vorbește și de niște cazuri când caii refuzați de comisia de achiziționare în cazul gospodariilor, sunt acceptați totuși pentru armată dacă sunt prezentați de unii negustori (...)

Un băiat care este de fapt fată

În comuna Agriș din comitatul Sătmar, soția lui Vituj Tamás a născut un copil al cărui sex nu s-a putut stabili imediat la naștere și a fost înregistrat cu numele de János, ca fiind băiat. Acum însă s-a stabilit fără echivoc că este vorba de o fetiță și s-a solicitat corectarea sexului în înregistrare.

(Szamos, 12 aprilie 1900)

Aprilie 1900 - Ministrul de Interne a aprobat construirea hotelului Dacia

Orașul trebuia să încheie contracte ferme cu Zsolnay Vilmos pentru furnizarea maiolicii

Din onoratul consiliu orașenesc

Relatare hăioasă a consilierului Rekettye Filip

În această vreme posomorâtă au ieșit câteva raze ale curcubeului în urma câtorva lucruri mai interesante, și dragii mei alegători, să-mi mulțumiți faptului că acum vă adresez aceste rânduri.

A fost ieșit din comun până și faptul că excelența sa contele span și-a schimbat șapca ușoară neagră cu una colorată, și aceste culori au dat o atmosferă mai plăcută deasupra mesei verzi.

Ședința a început cu raportul domnului viceprimar Pap Géza. Din acest raport am aflat că Excelența sa domnul Episcop nu consideră posibilă anunțarea unui concurs pentru postul de paroh romano-catolic din oraș, pentru că acest post se poate ocupa, conform indicațiilor celor mai înalte, date cu ocazia înființării Episcopiei de Satu Mare, exclusiv cuplat cu capitulul local, și noul paroh poate fi ales doar dintre membrii acestuia. Deci dacă publicul din oraș dorește alegerea unui paroh, atunci să o facă acum sau mai târziu când toate posturile ale capitulului vor fi ocupate, în orice caz, exclusiv dintre membrii capitulului.

În schimb, dacă publicul ar dori să aleagă un paroh cu ignorarea celor de sus, atunci trebuie să solicite modificarea indicațiilor date la înființarea episcopiei, și să aștepte până când Sfântul Scaun și Maiestatea Sa Împăratească și Regală ca patron suprem al orașului, vor lua o decizie. Cu alte cuvinte, acestea înseamnă că nu un paroh va deveni canonic, ci un canonic va deveni paroh.

Din raportul domnului viceprimar am mai aflat că excelența sa domnul ministru de interne a aprobat proiectul și bugetul noului hotel-restaurant, însă a ordonat și câteva modificări pentru care viceprimarul s-a adresat deja inginerilor Bálint și Jámbor.

Csomay Imre, membru al comisiei, care este dușmanul poporului când acesta dorește să se distreze, a anunțat deja că de pe acum este împotriva construirii noului hotel-restaurant, atât în forma lui inițială, cât și cu modificări, și va ridica obiecții și mai târziu, și vrea acum ca viceprimarul să suporte cheltuiala cu modificările cerute. Pap Géza a spus, că își asumă această responsabilitate, cu atât mai mult că antreprenorii vor suporta cheltuielile cu aceste modificări.

Modificarea hotărârii privind măcelăritul în oraș a stârnit discuții aprinse. Noua modificare spune că atât în oraș, cât și la Vii se poate comercializa numai carne provenită din animale care au fost investigate în prealabil din punct de vedere veterinar. Așa că, comercializarea cărnii provenite din sate va fi îngăduită pentru că cupeții de carne nu vor putea respecta această condiție.

Dr. Keresztzeghy Lajos a biciuit cu cuvinte grele măcelării, care dețin monopolul comercializării cărnii în oraș. Ar fi timpul să se permită concurența liberă și în acest domeniu, ca publicul să aibă acces la o carne mai ieftină, și astfel să scape de prețul piperat al cărnii. El observă, că măcelării se tot înmulțesc și se îmbogățesc, lucru pentru care el nu este invidios, numai că acest lucru se întâmplă spre paguba publicului și se datorează acestui monopol. Trebuie găsită calea naturală a contracarării.

Domnul viceprimar a spus că comercializarea cărnii în condițiile menționate este impusă de normele sănătății publice, precum și de faptul ca cheltuielile mari făcute de oraș cu construirea noului aba-

Hotelul Dacia în perioada interbelică

tor public să se ramburseze cât mai repede, la care măcelării de la țară nu contribuie deloc. Există o metodă contra măririi prețurilor, și anume tăierea de probă, despre care însă s-a aflat că măcelării au vândut mai ieftin carnea rezultată din aceste tăieri decât ar fi fost posibil în condiții normale.

Domnul Heinrich Viktor a spus că comercializarea cărnii provenite din provincie este permisă și la Budapesta pentru stimularea concurenței, dar numai cu aprobare.

După părerea lui dr. Kelemen Samu, această propunere este așa cum este un măcelar cu strabism: nu se uită în direcția în care lovește cu barda. El consideră că cartelul măcelarilor strânge gâtul publicului, iar prin această propunere consiliul lovește publicul în cap, numai ca oamenii să nu fie schiopi. Solicită ca propunerea lui de modificare să fie distribuită între membrii consiliului.

Domnul Csomay Imre se află rar în situația să fie de acord cu domnul viceprimar, însă acum a fost. (Animație în sală.) Toată lumea știe că din carne ieftină nu se poate face o supă bună, și din această cauză este pentru propunerea înaintată, ținând cont de considerentele sănătății publice și de cheltuielile cu abatorul public. Dar orașul mai are un mijloc la îndemână pentru contracararea abuzurilor măcelarilor: aprobarea comercializării cărnii de cal. (Animație generală.) (Vom aduce aici probabil caii morți ai lordului Roberts din războiul englezobur).

Și domnul Daróczy Endre a fost împotriva propunerii după ce ea a fost susținută repetat de către domnul viceprimar, care a fost adoptată în sfârșit de majoritate în forma ei inițială. (Szamos, 15 aprilie 1900)

Despre viitorul complex de petrecere

Ministrul de interne a trimis autorităților locale actele referitoare la planificatul complex de petrecere și hotel în locul clădirii vechiului tribunal în care el a afirmat că vechea clădire a tribunalului nu este nici monument de arhitectură și nici nu are vreo importanță istorică, chiar structura ei poate ridica dubii de siguranță, așa că ministrul nu se opune din

acest punct de vedere demolării și ridicării unei noi clădiri în locul ei. Însă el consideră necesare niște modificări în proiect și anume creșterea grosimii unor ziduri de susținere, la fel și la stâlpii de la parter lângă intrările restaurantului și ale cofetăriei. Trebuie perfectate contracte ferme cu Zsolnay Vilmos pentru furnizarea pirotanului și maiolicii și trebuie solicitată de la firma respectivă o nouă ofertă de preț. Trebuie reverificate și semnate de către conducătorii șantierului lucrările de sculptură, de încălzire și de aerisire, precum și cele de instalație de apă și canalizare. Adresa primită de la ministru mai conține câteva observații minore și el ordonă ca consiliul să adopte o nouă hotărâre ținând cont de observațiile privind proiectul și bugetul construcției pe care să i se înainteze pentru revizuire.

Decizie în privința băii cu vană și de abur

Consiliul orașenesc a luat o decizie privind atribuirea lucrărilor de execuție ale băii cu vană și de abur din grădina Kossuth (Romei), după consultarea inginerului șef și a comisiei de construcții. A fost aleasă dintre ofertele depuse cea a lui Hirsch Miklós care a fost cea mai ieftină, adică de 60.719 coroane și 12 fileri. Consiliul a pus însă condiția că antreprenorul poate executa lucrările de instalații de apă, de baie, de canalizare și cele de la centrala termică cu abur numai cu firme autorizate care vor fi acceptate de consiliu pentru astfel de lucrări. În plus, consiliul va desemna pe perioada construcției un inspector calificat, al cărui onorariu va fi plătit de către antreprenor din suma convenită.

Ovații pentru directorul teatrului

Membrii trupei noastre de teatru l-au ovaționat duminică trecută pe Rakodczay Pál, bravul lor director. Doi dintre actori au adresat frumoase cuvinte de adio către Rakodczay care și-a terminat activitatea teatrală din orașul nostru. Membrii trupei au oferit un serviciu va-

loros de tacâmuri din argint iubitelui lor director.

Ultimul spectacol de teatru din stagiune va avea loc duminică, 8 aprilie și anume în favoarea membrilor corului. Se va prezenta excelenta piesă populară „O femeie minoră” de Bokor. Rolul principal va fi jucat ca un semn al aprecierii față de membrii corului de către iubita primadonă a trupei noastre Feledi Boriska, iar spectacolul va fi unul de adio pentru ea.

(Szamos, 1 aprilie 1900)

Exploatarea pădurilor familiei Wesselényi

Așa cum este cunoscut, familia baronilor Wesselényi deține în comitatul Sătmar multe păduri de stejar: lângă Odoreu, Românești, Medieșul Aurit, Apa, Seini. Aceste păduri însumând în total 1460 iugăre acum vor fi exploatate. Așa cum am aflat, firma Neuschloss a cumpărat o mare cantitate de lemne, iar contractul în acest sens a fost semnat în data de 24 martie la Cluj între baronul Wesselényi Miklós, în calitate de împuternicit din partea familiei și directorul societății pe acțiuni Heidelberg Imre privind exploatarea acestor păduri pe timp de opt ani. Cu întocmirea actului notarial a fost însărcinat Grünfeld Leopold. După această înțelegere căruțaii și muncitorii fabricii de cherestea vor avea surse de venituri pe o perioadă mai lungă.

Vremuri aspre pentru cârciumari

Căpitanul șef de poliție a început săptămâna trecută un control riguros la cârciumi. El a demarat controalele conform noii legi a accizelor și ordonă închiderea de îndată a unităților care nu se conformează, și aplică cu rigurozitate legea la eliberarea noilor autorizații. Este vorba de un demers corect pentru că aceste cârciumi au cauzat decesul multora, iar existența acestui mare număr de cârciumi naște și o concurență nesănătoasă.

(Szamos, 5 aprilie 1900)

Adunarea generală a asociației bicicliștilor

Asociația bicicliștilor și-a ținut adunarea generală duminică trecută în sala de consiliu a primăriei. La adunare a participat un mare număr de membri. După ce președintele Tankóczy Gyula a deschis adunarea, secretarul Havas Miklós a prezentat raportul anual, apoi, după raportul casierului, s-a trecut la alegeri. Tankóczy Gyula a fost reales președinte, în timp ce funcția de vicepreședinte a fost lăsată vacantă. Havas Miklós a fost reales în funcția de secretar, Sternberg Ödön a fost ales casier, Morvai János a fost reales ca censor, Benkó Miksa a fost ales prim-căpitan, Roth Gyula căpitan, Vajnay Bálint vicecăpitan. S-au mai ales în comitetul de conducere 12 membri și 4 membri supleanți. S-a hotărât că asociația va organiza, ca și în anul trecut, manifestări ample și excursii și va face de acum demersurile necesare pentru înființarea unei piste permanente de concurs. După adunare, membrii s-au deplasat la noul sediu al grupului la Salonul berii.

(Szamos, 12 aprilie 1900)

Există, în prezent, antroposofi aparținând celor mai diferite confesiuni religioase care consideră că au găsit, în sfârșit, în antroposofia lui Rudolf Steiner un limbaj comun capabil să creeze baza pentru o nouă deschidere spirituală către lume, prin înțelegerea momentului-cheie pentru întreaga evoluție cosmică pe care l-a reprezentat Evenimentul de pe Golgota de acum 2000 de ani.

SPIRITUALITATE

Sufletul omenesc a regăsit pe Golgota ceea ce pierduse de la obârșiile Pământului

Prin forțele regăsite ale sufletului nostru poate fi întemeiată o comuniune a iubirii între om și Dumnezeu și între toți oamenii

Antroposofia este un curent spiritual modern, fundamentat de austriacul Rudolf Steiner (1861-1925), personalitate complexă, dotată cu capacitatea de a dezvolta în mod consecvent și interactiv atât mistica înaltă bazată pe experiențe interioare care l-au condus la cercetări aprofundate în lumea spirituală, cât și gândirea riguros științifică despre spirit, prin opoziție cu tendințele materialismului dominant în secolul al XIX-lea și prima parte a secolului al XX-lea.

Materialismul urmărea eliminarea nivelului divin-spiritual din cunoaștere prin contestarea existenței acestuia în Univers, ceea ce l-a îndreptățit pe Rudolf Steiner să afirme: "Tragedia materialismului constă în faptul că nu poate înțelege ce este materia".

Pentru a sintetiza conținutul de idei al antroposofiei sau științei despre spirit vom porni de la un principiu de bază formulat chiar de Rudolf Steiner: "Oricărei realități materiale din Univers îi corespunde ceva spiritual și orice realitate spirituală din Univers primește la un moment dat expresie în lumea materială". Întreaga evoluție, mai întâi biologică și apoi social-istorică a umanității este o ilustrare vie a acestui principiu. Cunoașterea directă a resurselor spirituale ale umanității, ca și cunoașterea exterioară a materiei, se obține numai prin eforturi susținute de perfecționare a structurilor noastre sufletești și spirituale, pentru a deveni apti și demni de dezvoltarea conștientă și responsabilă a relației omului cu lumea spirituală în toată puritatea indispensabilă acestui scop. Unul din principalele scopuri ale antroposofiei constă în deschiderea căilor cunoașterii de sine, fapt necesar pentru evoluția viitoare a omenirii. Atât cunoașterea de sine cât și înțelegerea coerentă a lumii interioare și a ambianței telurice și cosmice se pot dobândi prin studiul scrierilor antroposofice, întrucât logica riguroasă a expunerilor oferă gândirii posibilitatea aprecierii valorii acestora, chiar și în lipsa accesului personal direct la lumile spirituale. Omul apare astfel ca o ființă dublă, cu problematică cosmică și problematică terestră, având sarcina realizării sintezei superioare a acestora.

Antroposofia reprezintă calea spirituală de valorificare concretă a forțelor aduse de Christos pe Pământ

În consecință, antroposofia este știința despre spirit care ne dă posibilitatea înțelegerei raționii de a fi a structurilor și evenimentelor aparținând lumii sensibile, precum și a înălțării acestora în timp și spațiu. Ea nu este o fundamentare teoretică pusă la îndemâna unei secte religioase, cum încearcă să denigreze unele scrieri mișcarea antroposofică, ci reprezintă calea spirituală de valorificare concretă a forțelor aduse de Christos pe Pământ, atât de necesară într-o perioadă de timp în care dezbinarea între oameni se manifestă în toate relațiile individuale și de grup. Există, în prezent, antroposofi aparținând celor mai diferite confesiuni religioase care consideră că au găsit, în sfârșit, în antroposofia lui Rudolf Steiner un limbaj comun capabil să creeze baza pentru o nouă deschidere spirituală către lume, prin înțelegerea momentului-cheie pentru întreaga evoluție cosmică pe care l-a reprezentat Evenimentul de pe Golgota de acum 2000 de ani.

Antroposofia nu este teorie, ci cunoaștere vie, ceea ce se reflectă în faptul că a pus toate premisele și a elaborat soluții valoroase în diferitele domenii aplicative

În biruirea morții pe Golgota se află obârșia forțelor care au putut aprinde din nou în sufletul omenesc forțele pierdute

marcate de consecințele tuturor situațiilor de criză caracteristice lumii actuale pe care Rudolf Steiner le-a prevăzut cu 8-9 decenii în urmă. Astfel, pe baza cunoașterii aprofundate a omului (antropologia antroposofică), Rudolf Steiner, colaboratorii și urmașii săi au elaborat principiile și metodele terapeutice ale medicinei antroposofice, ale agriculturii biodinamice, ale sistemului pedagogic Waldorf, ale tripartitei sociale, au dat naștere unui impuls original în arhitectură. Putem conchide că antroposofia este totodată o cale de cunoaștere obiectivă, o cale de autocunoaștere și o cale de viață. Ea este prelungirea în Eul omului actual a activității lui Christos, a Logosului care a acționat de la începutul existenței Universului.

Mișcarea deschide perspective luminoase educației pentru libertate, iubirii dintre oameni și colaborării cu natura

Mișcarea antroposofică, care s-a separat din mișcarea teosofică, s-a dezvoltat independent, și numai în mod eronat sau abuziv este asociată cu alte curente și organizații actuale. Ea deschide perspective luminoase educației pentru libertate, iubirii dintre oameni și colaborării cu natura, iar spiritualitatea românească, constitutiv creștină și cu o largă deschidere spre înțelegerea integrării omului în Cosmos, este o matrice gata pregătită pentru receptarea și dezvoltarea acestor imperative ale mileniului III. (Aprecieri ale dr. Petre Papacostea)

În cele ce urmează voi prezenta câteva dintre ideile lui Rudolf Steiner la Conferința de la Nooköping din 12 iulie 1914, privitoare la ființa lui Christos și sufletul omenesc.

Sufletul uman! Pentru a-l desemna în sensul științei spiritului avem un cuvânt care nu-l cuprinde în totalitate, dar care, pentru ființele pământești ce suntem, pătrunde sufletescul la limitele sale largi: este monosilaba eu. Când rostim cuvântul eu, ne aducem aminte imediat că prin această entitate desemnăm unul din cele patru mădulare ale naturii umane. Ființa omenescă are patru mădulare constitutive: corpul fizic, corpul eteric, corpul astral și eul.

noaptea un stâlp de foc. Este spus că iudeii au traversat marea și că marea s-a despărțit în fața lor, în așa fel încât ei au putut să o străbată cu piciorul, în timp ce egiptenii au fost înecați când marea s-a închis. Mai este spus că iudeii au cârțit că nu aveau apă, dar că la porunca Dumnezeului lor, Moise s-a apropiat de o stâncă din care a făcut să țâșnească apă lovind-o cu toiagul, așa încât această apă i-a înviat pe evrei.

Cum îi apare Domnul Christos popoului evreu? Auzim că ziua într-un stâlp de nor și noaptea într-un stâlp de foc. El s-a manifestat și atunci când a despăcat apele pentru a salva acest popor, și-n multe alte prilejuri a căror povestire poate fi citită în Vechiul Testament. Se poate spune că El acționa în nor și în foc, în aer, în manifestările elementelor naturii, însă vechilor israeliți nu le-a venit niciodată ideea că Cel ce le apărea în stâlpul de nor sau de foc, Cel care împlinea miracole precum despăcarea mării se manifestă în forma Sa primordială și în sufletul uman.

Cel mai important lucru pe care l-a primit Moise au fost Cele Zece Porunci

Pe Christos îl avem deci în Vechiul Testament, dar oamenii nu l-au recunoscut. Cel mai important lucru pe care l-a primit Moise prin gura lui Iahve și a trebuit să-l dea popoului său au fost Cele Zece Porunci. El le-a primit de la puterea elementelor prin care-i vorbea Iahve. Moise nu cobora în adâncimile propriului său suflet, el urca din greu muntele și voința divină i se dezvăluia în forțele elementelor. Voința, aceasta este caracterul fundamental al Vechiului Testament. Voința acționează în evoluția umană și se exprimă în legi, de pildă în Decalog.

Să-i părăsim pe evrei și să ne ocupăm de păgâni. Este creștinește să spui că și păgânii L-au avut pe Christos? Păgânii și-au avut Misteriile lor. Cei care erau inițiați erau aduși la punctul în care sufletul lor părea corpul, moment în care legătura care unește sufletul de corp se desfacea. Când sufletul era ieșit din corp, el percepea în lumea spirituală tainele existenței. Multe erau legate de aceste Misterii, multe cunoștințe primea candidatul la inițiere în aceste Misterii. Dar dacă cercetăm lucrul suprem pe care îl putea obține discipolul, acesta era faptul că atunci când se afla în afara corpului său fizic se afla în prezența lui Christos. Christos exista deci și pentru păgâni, dar numai în Misterii; El nu li se revela decât atunci când sufletul era în afara trupului. Prin aceste Misterii, Christos acționa în lumea păgână. Christos a trebuit să se dezvăluie sufletului omenesc, atunci când nu mai era prizonierul omenirii, adică atunci când sufletul nu mai era legat de corp, cum era cazul inițiatului din Misterii.

Dacă lășăm să acționeze asupra noastră ceea ce primeau în Misteriile păgâne candidații la inițiere, recunoaștem că aceasta era înțelepciunea. Evreilor le este dată voința prin lege, adepților Misteriilor păgâne le-a fost acordată înțelepciunea.

Pentru om nemurirea nu are sens decât dacă își poate păstra conștiința individuală atunci când trece prin poarta morții. Ne va fi de ajuns să spunem un singur cuvânt și vom înțelege cum trebuie să-și înfățișeze omul nemurirea sa, este vorba de cuvântul iubire. Iubirea nu este un lucru pe care să îl putem dobândi prin voință. Ea nu este ceva ce dobândim prin înțelepciune. Iubirea trăiește în domeniul sentimentului, dar noi știm și trebuie să recunoaștem că sufletul nostru n-ar putea fi pe deplin uman dacă nu s-ar putea impregna de iubire.

Iubirea n-ar mai avea sens dacă noi înșine am fi în Dumnezeu. Suntem forțați să admitem că, dacă nu ne-am putea păstra

individualitatea dincolo de moarte, am pierde, la moarte, facultatea de a iubi, iubirea ar lua sfârșit odată cu individualitatea. O ființă nu poate iubi decât ceea ce este deosebit de ea; dacă vrem să continuăm să-L iubim pe Dumnezeu dincolo de moarte, trebuie să ne păstrăm individualitatea după moarte, trebuie să ducem prin moarte ceea ce aprinde iubirea în noi.

Moartea nu este încetarea existenței corpului fizic. Numai un materialist poate spune asta. Imaginați-vă că în fiecare ceas trăit de om în corpul lui conștiința sa ar fi de așa natură încât el să știe cu certitudine ce-l așteaptă după moarte, așa cum știe azi că Soarele va răsări mâine și își va continua drumul spre cer. Atunci moartea n-ar mai avea pentru el nici un ghimpe, n-ar mai fi ceea ce numim noi moarte; atunci toți oamenii ar ști că moartea este doar un fenomen care să îi face să treacă de la o formă la alta.

Și atunci, ce i-a dat Misteriul de pe Golgota omului? În fața omenirii, odată cu Misteriul de pe Golgota s-au aflat o sumă de evenimente naturale, un stâlp de nor sau de foc? Nu, în fața oamenilor stătea un om, Iisus Christos. Odată cu Misteriul de pe Golgota s-a împlinit cumva, din natura tainică, ceva asemănător cu despăcarea apelor mării pentru ca poporul lui Dumnezeu să poată trece? Nu, în fața oamenilor stătea un om, care îi face pe paralițici să meargă sau care deschide ochii orbilor. Aceste lucruri sunt înfăptuite de un om.

Putem să iubim dincolo de moarte

Evreul trebuia să privească natura pentru a găsi în ea pe cel care-l numea Domnul Dumnezeu său. Acum putea fi privit un om și se putea spune că în el trăia Dumnezeu. Păgânul trebuia să fie inițiat, sufletul său a fost nevoit să iasă din corp ca să se afle în prezența ființei care este Christos. Pe Pământ, el nu putea bănuși prezența lui Christos. El putea să știe că Christos era în afara Pământului. Acum, ceea ce trăia în afara Pământului coborâse pe Pământ, primise un corp omenesc.

În Iisus Christos stătea, ca om în fața celorlalți oameni, ființa în fața căreia se găsise, în Misterii, sufletul liberat de corpul său. Ce rezultă de aici? Rezultă că, din acest moment, forțele pierdute de către om de la începutul evoluției pământești, aceste forțe prin care îi este garantată nemurirea, au venit din nou către el prin Misteriul de pe Golgota. În biruirea morții pe Golgota se află obârșia forțelor care au putut aprinde din nou în sufletul omenesc forțele pierdute.

Voința a fost dată din rugul aprins, prin Decalog. Înțelepciunea a fost dată prin Misterii. Dar iubirea a fost dată prin faptul că Dumnezeu s-a făcut om în Iisus Christos. Iar garanția că putem să iubim dincolo de moarte și că prin forțele regăsite ale sufletului nostru poate fi întemeiată o comuniune a iubirii între om și Dumnezeu și între toți oamenii, această garanție datează de la Misteriul de pe Golgota. Sufletul omenesc a regăsit în Misteriul de pe Golgota ceea ce pierduse de la obârșiile Pământului, forțele sale slăbind tot mai mult.

Bibliografie:

- Steiner, Rudolf – "Christos și sufletul uman", București: Editura Univers Enciclopedic, 2005
- Steiner, Rudolf – „Creștinismul esoteric și conducerea spirituală a omenirii: Conferințe ținute în anii 1911-1912 în diferite orașe”, București: Editura Univers Enciclopedic, 1988
- ***** - „Enciclopedie de filosofie și științe umane”, București: ALL EDUCAȚIONAL, 2004, 2007

MILIARDARI

Cum și-a făcut Bill Gates averea de 93 mld. de dolari

Dacă ar alege să dea 10 dolari fiecăruia om de pe planetă, tot i-ar mai rămâne 20 de mld. \$

Bill Gates este al doilea cel mai bogat om din lume, cu o avere de peste 93 miliarde de dolari. Gates este atât de bogat, încât dacă ar alege să dea 10 dolari fiecărei persoane de pe planetă, tot i-ar mai rămâne aproape 20 de miliarde de dolari, scrie Business Insider.

Gates a devenit cel mai tânăr miliardar din istorie la vârsta de 31 de ani, iar primii bani din software i-a făcut la doar 17 ani, când a vândut școlii la care învăța un program care stabilea ordinea intrării elevilor în sălile de curs, pentru suma de 4.200 de dolari.

Averea sa a început să crească semnificativ în 1980, când a dezvoltat MS-DOS, un sistem de operare pentru primul computer personal produs de IBM. Acesta a devenit unul dintre cele mai profitabile produse Microsoft, propulsând compania la o valoare de 61 de milioane de dolari. În 1990, Microsoft a dat o nouă lovitură, cu Office, care continuă și acum să fie unul dintre cele mai bine vândute produse ale companiei.

A doua lovitură: lansarea Windows 95

Gates avea să dobândească în curând și statutul de cel mai bogat om din lume, odată cu lansarea Windows 95 în 1995. El și-a păstrat această poziție până în 2008, când l-a înlocuit investitorul Warren Buffett.

fett.

În 2018, Microsoft a reușit vânzări-record, de 100 de miliarde de dolari și a încheiat anul ca cea mai valoroasă companie din lume, depășind atât Apple cât și Amazon.

Dar lucrurile nu au mers bine întotdeauna pentru Bill Gates, scrie Business Insider. În 2000, Departamentul de Justiție al SUA a început un proces împotriva producătorului de software, iar instanța a decis că Microsoft a încălcat legea antitrust. Gates a demisionat atunci din funcția de CEO, iar prețul acțiunilor companiei a scăzut cu 14%. A fost nevoie de aproximativ 15 ani pentru ca Microsoft să se redreseze.

De-alungul timpului, Bill Gates a vândut sau a donat aproape toate acțiunile sale la Microsoft, cu peste 35,8 miliarde de dolari. El deține în prezent doar 1% din acțiunile Microsoft, însă acest procent este estimat la aproximativ 7,3 miliarde de dolari. El mai deține Fundația Bill & Melinda Gates alături de soția sa, cu active în valoare de peste 50 de miliarde de dolari și a donat 40 de miliarde de dolari pentru îmbunătățirea educației și sănătății la nivel global.

Cu toate că donează sume impresionante în scopuri umanitare, Bill Gates a făcut și câteva achiziții extravagante odată ce a început să încaseze milioane de dolari de la Microsoft. Nu este foarte cunoscut faptul că Gates este un adevărat împătimit al vitezei. Prima sa mașină a fost un Porsche 911 în anii '70, cu care a adunat numeroase amenzi pentru depășirea vitezei, iar o dată a fost chiar arestat. De atunci, colecția sa de vehicule a crescut considerabil, iar acum deține, printre altele, un Ferrari 348 și un Jaguar XJ6, un avion de 21 de milioane de dolari. Recent, Gates a închiriat un iaht pentru 5 milioane de dolari pe săptămână pentru o vacanță de familie în Marea Mediterană.

Locuință hightech de 63 de milioane de dolari

Și mai impresionant este portofoliul imobiliar al lui Gates. Prin firma sa de investiții personale, Cascade, Gates deține aproape jumătate din lanțul hotelier Four Seasons, precum și o parte din hotelul Charles, din Cambridge, Massachusetts.

În 2009, Gates a cumpărat o fermă în Wyoming, cu 9 milioane de dolari, iar în 2013, a cumpărat o fermă de 4,5 hectare în sudul statului Florida, pentru 8,7 milioane de dolari. Trei ani mai târziu, el a cumpărat trei dintre proprietățile învecinate pentru aproximativ 18 milioane de dolari. Gates a cheltuit încă 18 milioane de dolari pe ferma de cai a Jenny Craig din California de Sud.

Însă, cea mai importantă investiție făcută de Bill Gates în imobiliare este locuința sa hightech din Medina, Washington, „botezată” Xanadu 2.0 și a cărei construcție l-a costat pe fondatorul Microsoft 63 de milioane de dolari. Imobilul este plin de ecrane care au capacitatea de a afișa imaginile sau fotografiile sale preferate, în valoare totală de 80.000 de dolari. Casa mai este dotată și cu un sistem de senzori care adaptează temperatura și lumina în

Stalin este un personaj neobișnuit pentru istoria economică modernă: un dictator cu putere absolută care a controlat una dintre cele mai mari economii din lume. Deși este aproape imposibil de disociat averea lui Stalin de averea URSS, majoritatea economiștilor l-au declarat unul dintre cei mai bogați oameni din toate timpurile, în virtutea combinației unice dintre puterea economică pe care o avea și controlul complet al țării pe care a condus-o. Logica este simplă. Datele Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) arată că în 1950, cu trei ani înainte de moartea lui Stalin, URSS deținea în jur de 9,5% din economia mondială.

Gates are trei copii, iar fiecăruia îi va lăsa aproape 1,1% din averea sa, fiind de părere că este mai bine ca aceștia să își clădească singuri o carieră

funcție de preferințele oaspeților, prin intermediul unui dispozitiv pe care aceștia îl primesc în momentul în care trec pragul reședinței lui Bill Gates.

În interiorul locuinței miliardarului se găsesc și câteva obiecte foarte valoroase, precum un tablou pictat de Winslow Homer, pe care a plătit 36 de milioane de dolari sau unul din manuscrisele lui Leonardo da Vinci, cumpărat cu 30 de milioane de dolari în urmă cu 25 de ani.

Bani pentru copii și pentru acțiuni caritabile

Miliardarul a hotărât și ce se va întâmpla cu averea sa după ce va muri. Gates are trei copii, iar fiecăruia îi va lăsa câte 10 milioane de dolari, adică aproape 1,1% din averea sa, fiind de părere că este mai bine ca aceștia să își clădească singuri o carieră. Aproape toți banii lui Bill Gates vor merge în scopuri caritabile, prin intermediul fundației sale, care face eforturi pentru a reduce moartea copiilor și malnutriția, precum și pentru a pune capăt polio-ului. El a menționat, de asemenea, încălzirea globală drept una dintre preocupările sale principale.

Cei mai bogați zece oameni din toate timpurile

Cine a fost mai bogat, Rockefeller sau Gînghis Han? O întrebare simplă, cu un răspuns foarte greu de oferit. Revista americană „Time” a alcătuit un top al celor mai bogați oameni din istorie, bazat pe ore întregi de interviuri cu profesori de economie și istorici.

Clasamentul este încă pus sub semnul întrebării, fiind extrem de dificil de întocmit din cauza contextelor istorice diferite și a valorii banilor, dar încearcă să ofere un reper privind averea, dar și influența pe care le-o conferea această avere oamenilor celebri și putred de bogați.

Gînghis Han (1162-1227); Țara: Imperiul Mongol; Avere: Foarte mult pământ, nimic altceva

Gînghis Han este fără îndoială unul dintre cei mai de succes lideri militari din toate timpurile. Imperiul Mongol se întindea, în perioada sa de apogeu, din China până în Europa, iar liderul său controla cel mai întins teritoriu neîntrerupt din istorie. În ciuda puterii sale, istoricii spun că Gînghis Han nu a adunat niciodată avere, dimpotrivă era cunoscut pentru generozitatea sa, care era un element-cheie al influenței pe care o avea. Prada de război era întotdeauna împărțită cu soldații și cu comandanții militari, afirmă Morris Rossabi, un distins profesor de istorie de la Queens College din New York.

Jack Weatherford, autor al cărții „Gînghis Han și făurirea lumii moderne”, explică de ce soldaților mongoli, spre deosebire de alte armate pre-moderne, le era interzis să-și însușească prăzi de război. După ce o regiune era cucerită, fiecare obiect era inventariat de funcționarii imperiului și apoi captura era împărțită soldaților și familiilor acestora.

Gînghis Han primea și el o parte din aceasta, dar nu s-a îmbogățit așa. „Nu și-a construit nici un palat pentru el și familia sa, nici un templu, nici un mormânt, nici măcar o casă”, spune Weatherford. S-a născut într-un cort și a murit într-un cort. A fost înmormântat ca un om de rând, învelit doar într-o pânză.

Bill Gates (născut în 1955); Țara: Statele Unite; Avere: 78,9 miliarde de dolari

Al doilea cel mai bogat om în viață este Bill Gates, iar averea sa este cel mai ușor de determinat. Forbes a estimat anul acesta că fondatorul Microsoft are o avere de 93 mld. de dolari.

Alan Rufus „Alan cel Roșu” (1040 - 1093); Țara: Anglia; Avere: 194 miliarde dolari

Nepotul lui William Cuceritorul, Rufus, a luptat alături de unchiul său în timpul cuceririi normande. Când a murit, avea 11.000 de lire, potrivit autorilor cărții „Cei mai bogați dintre cei bogați” Philip Beresford și Bill Rubinstein. Averea lui reprezenta 7% din toată averea Angliei la acea vreme, ceea ce astăzi ar însemna 194 de miliarde de dolari.

John D. Rockefeller (1839-1937); Țara: Statele Unite; Avere: 341 de miliarde de dolari

Rockefeller a început să investească în industria petrolieră în 1863 și până în anul 1880, compania sa, Standard Oil, controla 90% din producția americană de petrol.

Potrivit necrologului său din New York Times, Rockefeller avea o avere de 1,5 miliarde de dolari la acea vreme, echivalentul a 2% din economia SUA. Aceasta sumă este estimată astăzi la 341 de miliarde de dolari.

Andrew Carnegie (1835-1919) Țara: Statele Unite; Avere: 372 de miliarde de

dolari

Rockefeller a fost mai mult în atenția presei, dar Andrew Carnegie este poate cel mai bogat american din toate timpurile. Imigrantul scoțian Carnegie i-a vândut în 1901 compania US Steel lui JP Morgan pentru 480 de milioane de dolari. La acea vreme, suma reprezenta 2,1% din PIB-ul Statelor Unite, ceea ce i-ar fi conferit astăzi industriașului Carnegie o putere economică fabuloasă, de nu mai puțin de 372 de miliarde de dolari.

Iosif Stalin (1878-1953); Țara: URSS; Avere: Controlul total al unei țări care deținea 9,6% din PIB-ul mondial

Stalin este un personaj neobișnuit pentru istoria economică modernă: un dictator cu putere absolută care a controlat una dintre cele mai mari economii din lume. Deși este aproape imposibil de disociat averea lui Stalin de averea URSS, majoritatea economiștilor l-au declarat unul dintre cei mai bogați oameni din toate timpurile, în virtutea combinației unice dintre puterea economică pe care o avea și controlul complet al țării pe care a condus-o. Logica este simplă. Datele Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) arată că în 1950, cu trei ani înainte de moartea lui Stalin, URSS deținea în jur de 9,5% din economia mondială. La nivelul de astăzi, acest lucru ar însemna în jur de 7,5 trilioane de dolari. Deși acești bani nu-i aparțineau în mod direct, Stalin avea posibilitatea să se folosească de această putere economică incredibilă în orice mod ar fi vrut.

„Avea o putere enormă și în virtutea ei putea avea orice și-ar fi dorit”, afirmă George O. Liber, profesor de istorie la Universitatea din Alabama. „Controla 1/6 din teritoriul terestru al planetei fără acte contabile.”

Akbar I (1542-1605); Țara: India; Avere:

Controlul unui imperiu care deținea 25% din economia mondială

Cel mai puternic împărat din dinastia Mughal, Akbar controla un imperiu care deținea aproape un sfert din economia globală. PIB-ul Indiei sub conducerea lui Akbar era comparabil cu cel al Angliei elizabetane, dar clasa conducătoare avea un mod de viață atât de luxos, încât îl depășea pe cel din societatea europeană.

Această afirmație este sprijinită de datele furnizate de economistul Branko Milanovic, ale cărui cercetări relevă că dinastia Mughal a fost una dintre cele mai eficiente în îmbogățirea pe seama populației.

Împăratul Shenzong (1048-1085); Țara: China; Avere: Controlul unui imperiu care deținea aproape 30% din economia lumii

Dinastia chineză Song (960 - 1279) a fost una dintre cele mai puternice din istorie din punct de vedere economic. Potrivit profesorului Ronald A. Edwards de la Universitatea Tamkang, imperiul chinez deținea între 25-30% din economia lumii la apogeul acestei dinastii. Bogația imperiului provenea atât din inovațiile tehnice, cât și din sistemul extrem de eficient de colectare a taxelor, despre care Edward afirmă că era cu sute de ani înaintea Europei. Guvernarea era ultracentralizată, ceea ce conferea împăratului un control imens asupra economiei.

Cezar Augustus (63 î.Hr. - 14 î.Hr.); Țara: Imperiul Roman; Avere: 4,6 trilioane de dolari

Cezar Augustus, nepotul lui Iulius Cezar, nu controla doar un vast imperiu, care deținea 30% din puterea economică a lumii, ci a adunat și o avere personală care reprezenta o cincime din bogația imperiului. În termenii zilelor noastre, suma ar atinge 4,6 trilioane de dolari. Profesorul

de istorie Ian Morris de la Universitatea Stanford afirmă că Cezar Augustus „avea în posesia personală tot Egiptul”, lucru greu de egalat.

Mansa Musa (1280-1337), Țara: Mali; Avere: Mai bogat decât se poate descrie în cuvinte

Mansa Musa, regele din Timbuktu, este considerat adesea cea mai bogată persoană din istorie. Potrivit profesorului de istorie Richard Smith de la Ferrum College, regatul african al lui Musa era cel mai mare producător de aur din lume într-o perioadă în care cererea de aur era imensă.

Cât de bogat era Musa? Nu prea există modalități de a exprima în cifre averea sa. Datele sunt foarte puține, aproape inexistente, iar sursele contemporane descriu averea regelui în termeni imposibili la acea vreme.

Unele povești despre celebrul său pelerinaj la Mecca, în timpul căruia cheltuielile au fost atât de extravagante încât au determinat o criză monetară în Egipt, menționează zeci de cămile încărcate fiecare cu sute de kilograme de aur. (Prof. Smith apreciază că producția anuală de aur din regat era de circa o tonă). Aceleași relatări afirmă că armata regelui Musa avea 200.000 de oameni, lucru aproape imposibil de realizat la acea vreme.

Cu toate acestea, bogățiile sale erau într-adevăr imense și greu de descris în cuvinte. Există imagini cu regele Musa pe un tron din aur, ținând în mână un sceptru din aur și o cupă din aur, purtând pe cap o coroană din aur. Imaginați-vă ce cantitate de aur ar putea deține un om, apoi dublați-o, și așa ar putea fi redat ceea ce relatări încearcă să ne transmită. Atunci când nimeni nu poate descrie în cuvinte averea ta, atunci se poate spune cu certitudine că ești putred de bogat.

Odată ce ai intrat în piramidă, Stelian Chivu va stabili în urma unui consult ce trebuie făcut pentru ca tu să îți regăsești echilibrul. „Știți cât de multe persoane sunt stresate tocmai din cauza unui foarte mare număr de gânduri. Ei bine, este o modalitate prin care, cu ajutorul sunetelor se poate face tratament și identificarea zonelor tensionate, zone care, cu ajutorul acestei piramide se pot echilibra. De exemplu, și emisferile pot fi echilibrate. Suntem în piramidă, suntem înconjurați de 210.000 de cristale, toate acestea ducând la echilibrarea persoanei în cauză.

MAGAZIN

Un psiholog din Galați a construit o piramidă în care practică terapii tibetane

Într-o societate modernă, care ne obligă să trăim pe repede-înainte, stresul se răspândește precum un virus. Majoritatea adulților susțin că acest flagel a avut în timp un impact negativ asupra sănătății lor fizice și psihice. Iar consecințele pot fi dezastruoase: sistemul imunitar scade, suntem predispuși la insomnie și chiar la boli de inimă.

Pentru a câștiga teren în fața "contagiosului" fenomen, un psiholog din Galați a decis să promoveze terapiile alternative construind o piramidă unică în Europa, în care pacienții să se trateze prin relaxare. Stelian Chivu este pasionat de autocunoaștere. A călătorit în întreaga lume și de fiecare dată a adus acasă cristale vechi de mii de ani. Cu ajutorul acestora, psihologul pune în practică tratamente specifice tibetanilor și șamanilor. Odată ce ai intrat în piramidă, Stelian Chivu va stabili în urma unui consult ce trebuie făcut pentru ca tu să îți regăsești echilibrul. „Știți cât de multe persoane sunt stresate tocmai din cauza unui foarte mare număr de gânduri. Ei bine, este o modalitate prin care, cu ajutorul sunetelor se poate face tratament și identificarea zonelor tensionate, zone care, cu ajutorul acestei piramide se pot echilibra. De exemplu, și emisferile pot fi echilibrate. Suntem în piramidă, suntem înconjurați de 210.000 de cristale, toate acestea ducând la echilibrarea persoanei în cauză. Cine stă într-o piramidă se reprogramază, se resetează, reîntinerește. Omul, pe parcursul timpului începe să acumuleze tot felul de programe, pozitive sau negative. Din păcate tot mai multe sunt negative. Piramida are rolul de a reseta”, a explicat psihologul Stelian Chivu.

Cum a început totul

„În momentul în care am făcut această piramidă dublă, suspendată, am avut dorința de a cerceta dacă există sau nu efectul de piramidă. Am urmărit să demontăm o legendă care spune că o piramidă simplă

Gălățenii care au încercat deja tratamentele alternative ale psihologului spun că în interiorul piramidei și-au îmbunătățit starea de sănătate

proiectează sub ea o altă piramidă. Din acest punct de vedere, această piramidă poate fi numită și laborator, pentru că fiind suspendată, se poate vedea de jur împrejurul ei. Un alt aspect, se spune despre Brâncuși că ar fi vrut să construiască Coloana Infinitului din piramide duble, dar nivelul tehnic de atunci nu îi permitea. În prezent am format practic o coloană a infinitului din piramide duble, avem un șir de șapte piramide, cea mai mare având 49 de metri ca bază. Vedeți, suntem într-o piramidă dublă, cu trei punți având o latură de șapte metri, având o platformă care urcă și coboară, tocmai pentru a putea analiza din orice zonă, din orice unghi, punctul de maximă energie despre care se tot vorbește”, ne-a mărturisit psihologul Stelian Chivu.

„Sunt situații în care anumite persoane sunt extrem de stresate. Stresul se adună în zona abdominală, care corespunde glandelor endocrine. Acestea pot fi echilibrate cu acest sunet din piramidă. Este vorba de suprarenale, care pot fi „masate” cu acest tip de sunet”, ne-a povestit psihologul Cristian Chivu în timp ce făcea demonstrații pe o pacientă. Emoțiile noastre sunt de

asemenea responsabile de starea de spirit pe care o avem. Psihologul Stelian Chivu își dorește ca invenția sa să ducă la scăderea numărului de vizite la medic. „Piramida este ca o psihoterapie care reușește să plezeze, să descarce și să îi ofere celui care o folosește exact energia de care el are nevoie.

Aici nu vorbim de mîntea umană a unui medic, a unui psiholog, ci pur și simplu vorbim despre inteligența mamei natură și știm că aceasta niciodată nu greșește. Iată de ce această piramidă poate fi un ajutor de nădejde și pentru medic, dar și pentru psihoterapeut”, a explicat psihologul Stelian Chivu.

Primele efecte terapeutice ale piramidei

„Sudorul care a sudat în această perioadă avea o migrenă de care nu mai scăpa de vreo doi, trei ani. După câteva zile de lucru în piramidă mi-a spus că nu îl mai doare capul”, a mărturisit psihologul Stelian Chivu. În urma unei consultații, psihologul a stabilit că pacienta sa are nevoie de vital, iar cristalele pure sunt cele care o vor echilibra pe femeie.

„Pun o baghetă cu două vârfuri de florit într-o mână, și o baghetă dintr-un cristal foarte pur în cealaltă mână. Asta arată că din palmă începe să circule un alt fel de informație. Ea mai are nevoie de vital. Punând cristalele pe picior, îi permitem persoanei să se alimenteze cu energie de la pământ”, a explicat psihologul Stelian Chivu. Gălățenii care au încercat deja tratamentele alternative ale psihologului gălățean spun că în interiorul piramidei și-au îmbunătățit starea de sănătate. „Când nu există efecte adverse, atunci vîi cu toată inima spre această zonă. În momentul în care mai ai curajul și mai și încerci, atunci începi încet, încet, să vezi care sunt rezultatele, rezultate care se obțin fără durere. Am venit aici pentru că aveam o afecțiune a sistemului digestiv și a căilor renale. Sunt la a unsprezecea ședință. Nu doar că mă simt mai bine, dar analizele concretizează acest lucru”, a mărturisit Mariana, o pacientă.

Arheologii cred că au descoperit locul în care Biblia spune că Iisus a transformat apa în vin

De-a lungul istoriei, poziția exactă a locului în care Iisus a realizat primul miracol a rămas învăluită în Mister. Evanghelia după Ioan ne spune că în

piatră, care sunt asemănătoare cu borcanele descrise în relatarea biblică. Săpăturile arheologice au mai scos la suprafață o rețea uriașă de tuneluri sub-

timpul nunții din Cana Galileii Iisus a transformat apa în vin.

De-a lungul anilor, locul nunții din Cana a fost atribuit de cercetătorii biblici mai multor sate din Galileea, dar nimeni nu a reușit să îl confirme. Mii de pelerini au fost convinși că locația exactă în care a făcut primul său miracol a fost Kafr Kanna, o așezare din nordul Israelului. Acum, un grup de cercetători afirmă că locația nu este Kafr Kanna, ci un deal aflat la aproximativ 10 kilometri mai spre nord.

Experții au descoperit în Khirbet Wana un sat evreiesc care a existat între anii 323 î.en și 324 d.Hr. În această zonă deluroasă s-au găsit o serie de indicii care ar sugera faptul că acolo este locul unde Biblia spune că Iisus a înfăptuit prima sa minune. Arheologii au dat în urma săpăturile de un altar, precum și de un raft care conține resturile unui vas de piatră și mai multe borcane de

terane folosite de creștini ca lăcașuri de cult, precum și mai multe texte care ne spun faptul că „Domnul Iisus a fost pe aici”.

Vorbind despre descoperire, Dr. Tom McCollough susține că este foarte convins de faptul că acest sat de pe deal este locul nunții. „Nu avem dovezi certe, ci doar frânturi, însă cred că Khirbet Qana este cu adevărat locația în care Iisus a înfăptuit prima sa minune. Am descoperit un complex mare de peșteri creștine care a fost folosit de pelerinii care au venit aici să venereze miracolul transformării apei în vin. Acest complex a fost folosit începând cu sfârșitul celui de-al cincilea sau începutul secolului al VI-lea și a continuat să fie folosit de pelerini în perioada cruciaților din secolul al XII-lea.

Textele pelerinilor pe care le avem din această perioadă, descriu ce au făcut și au văzut”, a declarat acesta.

“Ceasul” solar vechi de 2000 de ani descoperit la Cumpăna, județul Constanța, poate fi încă funcțional

Piesa de marmură descoperită demonstrează că înaintașii noștri știau să calculeze ora, dar și solstițiul și echinocțiul, ca și vechii maiiași

În anul 1960, cu totul întâmplător, s-a descoperit pe teritoriul comunei Cumpăna din județul Constanța un cadran solar cu diviziunile timpului trasate între coarnele unui taur.

Comuna Cumpăna este situată la Sud-Vest de orașul Constanța, la o distanță de 5 km, și este compusă din satele Cumpăna și Straja. Piesa de marmură descoperită demonstrează că înaintașii noștri știau să calculeze ora, dar și solstițiul și echinocțiul, ca și vechii maiiași.

Realizat din marmură vineție, se estimează că aceasta datează din secolul II d.Hr. (de acum aproape 2000 de ani). Cadranul Solar de la Cumpăna este înalt de 48,5 cm și lat de 37,5 cm. El are o formă concavă, cu linii incizate, și este susținut între coarnele unui taur. Suprafața cadranelui este parte din cilindru circular drept, raza cercului având 176 mm. Înălțimea cilindriului este de 195 mm, iar lungimea pe perimetru – 200 mm, ceea ce corespunde unui arc de cerc de 70 de grade. Este unul dintre puținele cadrane solare antice descoperite vreodată în Dobrogea.

În prezent, o copie a cadranelui este

Este dovada că strămoșii noștri aveau cunoștințe temeinice de astronomie

amplasată într-un spațiu îngrijit, în fața Primăriei comunei Cumpăna, iar originalul se află la Muzeul de Istorie și Arheologie din Constanța (MINAC).

Cadranul solar atrage atenția trecătorilor prin forma sa ciudată. Este un mijloc de măsurare a timpului, în funcție de poziția Soarelui. Amplasat pe un soclu

impozant, cadranul indică foarte exact atât ora, cât și solstițiile, prin două arce de cerc ce intersectează liniile orare și echinocțiile, printr-o linie comună situată între cele două linii ale solstițiilor. 11 linii convergente se găsesc pe suprafața cadranelui, linii orare care se întâlnesc în punctul unde era înfipit gnomon-ul, bagheta de bronz, care își lăsa umbra pe suprafața cadranelui, indicând ora. Liniile orare care sunt dispuse aproape simetric prin grupe de cinci de fiecare parte a liniei mediane sunt curbe.

Strămoșii noștri țineau cont de solstiții și echinocții

Oamenii știau, încă din cele mai vechi timpuri, să calculeze timpul și țineau cont de solstiții și echinocții. De fapt, toate lucrările agricole erau planificate în funcție de aceste informații pe care le oferea cadranul. Este dovada că strămoșii noștri aveau cunoștințe temeinice de astronomie. Specialiștii spun că piesa este extrem de importantă pentru istoria dobrogeană. „Taurul solar” de la Cumpăna era, se pare, folosit de locuitorii unei așezări civile din zonă, care se ocupau în principal cu muncile agricole. Mai mult, interesant este faptul

că acest cadran a fost gândit astfel încât el să indice cu exactitate ora doar la latitudinea Cumpenei. Dacă ar fi fost mutat, transportat în altă parte, cadranul nu ar mai indica în mod corect ora!

Arheologul Octavian Mitroi (M.I.N.A.Constanța) ne-a declarat că nu este singurul cadran solar descoperit pe teritoriul Dobrogei. În anul 2013, cu ocazia lucrărilor de reabilitare a infrastructurii centrului vechi al Constanței, peste drum de Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, a mai fost descoperit un cadran, datând din secolul al II-lea d.Hr. Un altul mult mai vechi, respectiv din a doua jumătate a secolului al IV-lea – începutul secolului III î.Hr., a fost descoperit în urmă cu mai bine de șase decenii la Histria. Piesa de la Histria este fragmentară, dar, chiar și așa, constituie o importanță descoperire arheologică. Tot de pe teritoriul Dobrogei mai provin două cadrane solare – unul de la Tomis, iar cealaltul ca loc de descoperire necunoscut.

Existența acestor cadrane solare create pe „suportul” unui cap de taur face trimitere la legătura cu taurul sfânt, simbolul tuturor puterilor creatoare, taurul Apis – purtătorul zeului Ptah. Taurul sugerează ideea de putere și de pornire irezistibilă.

El îl evocă și pe masculul năvalnic, ca și pe înfricoșătorul Minotaur, paznic al labirintului, sau pe crudul și tunătorul Rudra din Rig Veda, a cărui sămânță bogată fertilizează pământul. Așa se prezintă majoritatea taurilor cerești și mai cu seama babilonianul Enlil. Fiind un simbol al forței creatoare, taurul l-a reprezentat și pe Zeus, sub forma unei statuete de bronz ce se prindea în vârful unui baston sau al unei lănci.

Cel mai vechi templu neolitic din lume se află la Parța, județul Timiș

Prototipuri ale acestor însemne religioase aflăm și în alte culturi începând din mileniul al III-lea î.Hr. Însă, în cultura Cucuteniană și în alte culturi neolitice de pe teritoriul României aceste însemne taurinice apar mult mai de timpuriu, din urmă cu 6.000 – 7.000 de ani. Vezi în acest sens și Templul de la Parța (Timiș), cel mai vechi templu neolitic din lume...

Cadranul Solar de la Cumpăna poate fi încă funcțional, după aproape 2000 de ani de când un maestru cioplitor în piatră l-a creat.

Conf. univ. dr. George V. Grigore

Gwyneth Paltrow dată în judecată după un accident de ski

Terry Sanderson, în vârstă de 72 de ani, a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, că Gwyneth Paltrow l-a accidentat pe o pârtie de schi pentru începători din stațiunea montană Deer Valley.

Incidentul ar fi avut loc pe 26 februarie 2016, dar, din cauza problemelor de sănătate pe care bărbatul le-a avut, acesta nu a depus plângere până acum. Pensionarul spune că se afla pe pârtie când a fost lovit de Gwyneth Paltrow. În urma accidentului, Terry ar fi suferit câteva coaste și contuzie cerebrală.

De asemenea, Terry a spus că actrița nu s-a oprit să-l ajute după ce l-a lovit. Mai mult, el a catalogat drept nepoliticos gestul lui Gwyneth de a nu își cere scuze față de ce s-a întâmplat. Instructorul de schi care era împreună

cu actrița și familia și prietenii ei a depus o mărturie în care susține că nu actrița a fost de vină. O cunoștință de-a lui Terry care a fost martor la incident spune însă că Paltrow este vinovată și l-a lovit pe bărbat în spate. Gwyneth Paltrow a transmis prin purtătoarea ei de cuvânt că procesul este nefondat și crede că se va face dreptate. Pe de altă parte, Terry Sanderson cere despăgubiri de 3,1 milioane de dolari.

Paltrow a negat învinuirile prin purtătoarea sa de cuvânt Heather Wilson, care a afirmat într-o declarație: „Acest proces este nefondat și credem că se va face dreptate”.

Biografie

Gwyneth Kate Paltrow, născută la 27 septembrie 1972 este o actriță, cântăreață și autoare americană, laureată a premiului Oscar pentru „Cea mai bună actriță” în 1999. A fost căsătorită cu

Chris Martin, vocalistul trupei Coldplay, cuplul având doi copii împreună. Tatăl ei este evreu, descendent al unei familii de rabini, iar mama - între altele, cu origini dintr-o familie olandeză din Barbados.

Gwyneth Paltrow a debutat pe scenă în 1990, iar pe „micul ecran” în 1991. A devenit cunoscută pentru roluri în filme precum *Se7en* (1995), *Emma* (1996) sau *Dincolo de uși* (1998), iar pentru interpretarea din Shakespeare îndrăgostit (1998) a primit numeroase premii și nominalizări. După aceea, Gwyneth Paltrow a preluat roluri atât secundare cât și principale, în filme ca: *Talentatul domn Ripley* (1999), *Ușuraticul* (2001) și *Dovada* (2005), pentru care a fost nominalizată pentru un premiu Globul de Aur.

Viața sentimentală

Gwyneth Paltrow a divorțat de cân-

tarețul Chris Martin în 2015, după un mariaj de zece ani, iar acum este într-o relație cu scenaristul Brad Falchuk. Actrița este expertă când vine vorba de carieră, de prieteni sau de familie, dar când viața sa romantică intră în joc, aceasta mai are de învățat:

„Am distrus atât de multe relații, atât de multe. Sunt o prietenă foarte bună, o soră bună, o fiică bună și o mamă bună, dar sunt cea mai vulnerabilă posibil când vine vorba de viața romantică. A fost nevoie de foarte multă muncă ca să ajung la punctul unde să pot avea o relație romantică bună”, a declarat americanca.

Procesul de divorț dintre Paltrow și Martin a fost cel mai dificil lucru pe care l-a făcut actrița, dar cu toate acestea, cei doi au reușit să rămână prieteni. Actrița a suferit mult, dar a folosit atât experiențele pozitive cât și cele negative pentru a merge mai departe.

„Am avut o viață extraordinară,

unde se întâmplau numai lucruri mărețe- mare succes, mare fericire, mare durere și mari pierderi. Iar motivul pentru care sunt fericită azi este pentru că am stors tot ce s-a putut din orice oportunitate care răsărea. Nu există greșeală făcută de mine pe care să nu o folosesc ca o treaptă care să mă ducă altundeva. Sunt nemiloasă când vine vorba de folosirea întâmplărilor grele”, a mărturisit Gwyneth.

La 4 ani de la divorț, Gwyneth Paltrow a decis să mai dea o șansă căsniciei. Actrița din „Shakespeare îndrăgostit” i-a spus „Da” iubitului ei, scenaristul și producătorul Brad Falchuk. Paltrow, în vârstă de 45 de ani, și Falchuk, cu un an mai în vârstă, și-au anunțat logodna pe Instagram. Gwyneth și Brad s-au cunoscut în 2014, pe platoul de filmare al serialului „Glee”, iar idila a început în același an.

Vera Pop